LRKSA OFICIALUS ORGANAS
Leidžiamas kas du mėnesiai.
Prenumerata metams $2.00.
Redakcijos adresas:
71-73 So. Washington Street — (P. O. Box 32)
Wilkes-Barre, Pa. 18703 • Tel. 823-8876

GARSAS

Second-Class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
Official Organ
Published Every Second Month
910 Willoughby Aveue, Brooklyn, N. Y. 11221
Tel.: GLenmore 2-2923

NO. 1 VASARIS FEBRUARY, 1970 VOL. - METAI 53

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS SUVAŽIAVIMO REZOLIUCIJOS

Amerikos Lietuvių Tarybos metinis suvažiavimas, įvykęs 1969 m. gruodžio mėn. 13 d. Chicagoje, Bismarck viešbutyje, išklausęs ALT Valdybos pareigūnų pranešimus ir apsvarstęs esamąją tarptautinę padėtį, nutarė įpareigoti ALT Valdybą stropiai stebėti Sovietų Sąjungos pasiūlymo dėl Europos saugumo konferencijos eigą ir atlikti viską, kad tokios konferencijos atveju, Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybei būtų iš naujo pristatytas visas Lietuvos laisvės bylos reikalas.

—o—

Suvažiavimas dideliu pasitenkinimu konstatuoja faktą, kad gausios Amerikos lietuvių organizacijos ir plačioji Amerikos lietuvių visuomenė ligi šiol aktingai rėmė Amerikos Lietuvių Tarybos darbus, nuoširdžiai dėkoja tų organizacijų vadovybėms, jų nariams, spaudai, radijo valandėlių vedėjams, Lietuvių TV Chicagoje ir visai visuomenei už tą paramą ir prašo toliau visomis priemonėmis tiek moraliai, bet nemažiau ir materialiai remti Amerikos Lietuvių Tarybos vedamą kovą dėl Lietuvos išlaisvinimo.

—o—

Išklausęs pranešimus apie ALT Valdybos sušauktą Amerikos Lietuvių Kongresą Detroite 1969 m. rugpiūčio 30 ir 31 dienomis, suvažiavimas pareiškia, kad Kongresas yra praėjęs lietuviško solidarumo ir vienybės dvasioje, didžiai vertina to Kongreso atliktus darbus, priimtas rezoliucijas ir nutarimus.

—o—

Suvažiavimas reiškia nuoširdžią padėką Detroito Lietuvių Organizacijų Centrui: jo pirmininkui Kaziui Veikučiui, Valdybos nariams, komisijoms bei visiems prisidėjusiems, ALT Valdybos atstovei Elzbietai Paurazienei už pagrindinių Kongresui suorganizuoti darbų atlikimą, ALT nariui John Evans už piniginę Kongresui paramą ir visiems kitiems, kurie vienu ar kitu būdu prisidėjo prie šio Kongreso sėkmingo suorganizavimo ir pravedimo.

—o—

Suvažiavimas kreipiasi į Amerikos lietuvių organizacijas ir pavienius lietuvius kviesdamas suaktyvinti lėšų telkimą Vasario 16-tos minėjimų proga. Jų metu lietuviškosios organizacijos ir pavieniai lietuviai yra kviečiami sudaryti lėšų telkimo komitetus, kurie pasiektų visus Jungtinėse Amerikos Valstybėse gyvenančius lietuvius, tiek tuos, kurie dalyvauja, tiek tuos, kurie dėl įvairių priežasčių negali dalyvauti Vasario 16-tos minėjimuose.

Išklausęs ALT Valdybos veiklos pranešimus, suvažiavimas vertina Valdybos narių darbo atskiromis sritimis pasiskirstymą, reiškia nuoširdžią padėką už Amerikos Lietuvių Kongreso 1969 metais Detroite suorganizavimą ir už nuoširdų pareigų atlikimą, vadovaujant Amerikos Lietuvių Tarybos kovai dėl Lietuvos laisvės.

—o—

Suvažiavimas pavedė ALT Valdybai jos vardu pasveikinti JAV Prezidentą, Valstybės Sekretorių ir padėkoti suvažiavimą sveikinusiems.

Simas Narušis, Australijos Lietuvių Bendruomenės centro valdybos pirmininkas, miręs gruodžio 23. Jis buvo Lietuvos kariuomenės majoras, jo rūpesčiu buvo pastatytas Kudirkos paminklas Clevelande. Dalyvavo PLB seime New Yorke 1968 ir ta proga buvo apsilankęs Darbininko redakcijoje.

Bendras veiksnių komunikatas

Šių metų sausio 24 dieną Cikagoje įvykusiame Alto valdybos ir JAV LB CV valdybos pasitarime, dalyvaujant PLB vicepirmininkui dr. Henrikui Brazaičiui ir Vliko vicepirmininkui p. Juozui Audėnui, buvo išklausyta dalyvių pasisakymai, pasikeista nuomonėmis ir konstatuota tokių pasitarimų nauda lietuvių išeivijos tautiškumo išlaikymo pastangoms ir Lietuvos laisvinimo darniam darbui. Pageidauta tokius pasitarimus šaukti ir ateityje nuomonių skirtumams lyginti. Svarstytas tarporganizacinis informavimasis tarp Alto ir JAV LB valdybų. Svarstytas ir finansų telkimo klausimas. Visų dalyvių pageidauta kviesti lietuvių spaudos bendradarbius skelbti vispusišką ir teisingą informaciją.

Mirė Vacys Alksninis

New York. — Š. m. sausio 16 mirė buvęs Lietuvos kariuomenės kapitonas, Vliko tarybos narys Vacys Alksninis, 67 metų amžiaus. Palaidotas sausio 19 Cypress Hills kapinėse, N. Y.

Velionis buvo gimęs 1902 m. gruodžio 15 d., Giraitės kaime, Šventežerio valsčiuje, Seinų apskrity. Mokėsi Seinų "Žiburio" gimnazijoj. 1921 m. baigė Lietuvos karo mokyklą. 1943 buvo okupantų nacių suimtas ir pusmetį išlaikytas Stutthofo koncentracijos stovykloje. Į JAV-tybes atvyko 1949 m. ir apsigyveno New Yorke. Buvo uolus visuomenininkas ir lietuvių spaudos bendradarbis. Vlike jis atstovavo Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungą.

Teilsis jo vėlė Viešpaty-

Giliausia užuojauta artimiesiems-

Vatikanas — Sausio 22 Vatikanas paskelbė kardinolo James Francis McIntyre pasitraukimą iš Los Angeles arkivyskupo vietos. Jis yra sulaukęs 83 metų amžiaus. Arkivyskupo vieton paskirtas vyskupas Timothy Manning.

DĖL KO LIETUVIAMS GERIAUSIA DRAUSTIS KATALIKŲ SUSIVIENIJIME

Pasiūlo moderniškus planus; tvirtą, saugią apdraudą; įvairias lengvatas ir privilegijas

Praeitam "Garso" numery rašėm, kad Direktorių Tarybos nutarimu, dabartinis naujų narių vajus tęsis iki 1970 m. liepos mėn. 1 d. Ten pat plačiau paaiškinom apie svarbią apdraudos kombinaciją (Taupymo planu iki 65 metų amžiaus — Endowment at age 65) už pažymėtinai mažus mokesčius.

Šiame straipsnyje norime paaiškint, dėl ko lietuviams vertėtų draudos reikalais, sau ir savo šeimai, pirmoje vietoje pasirinkti Katalikų Susivienijimą.

Teikia saugią apdraudą

Susivienijimas teikia tvirtą ir saugią apdraudą už prieinamus mokesčius. Jis turi modernius, išmėgintus ir plačiai vartojamus apdraudos planus pilnamesčiam ir jaunamečiam, būtent: 20 m. mokėjimo, 20 metų taupymo, taupymo iki 65 metų ir tik pilnamečiam mokėjimo iki 85 m. amžiaus planą.

Kiekvienas gali pagal savo nuožiūrą pasirinkt sau ir savo šeimos nariams apdraudos planą, atsižiūrint į savo pajėgumą mokėti mokesčius ir į kitas sąlygas.

Apdrauda Susivienijime įeina galėn centro įstaigai gavus pirmuosius narystės mokesčius ir įregistravus centre nariui mirus jo pilną apdraudą Susiv. centras išmoka paskirtam pašalpgaviui ar pašalpgaviams. Susiv. išduodami certifikatai po dviejų metų mokesčių mokėjimo jau įgyja pasirinkimų vertes. Jei narys dėl ligos, mažų pajamų, ar dėl kitų svarbių priežasčių neišgali nustatytų mokesčių mokėti, jis gali pasirinkti apmokėtos apdraudos (Paid-up) arba pratęstos (Extended) apdraudos vertes. Suprantama, nora jokio malonumo anksti savo apdraudą likviduoti, ypatingai kuomet ji imama savo artimiausių naudai ir jų protekcijai.

Kaip žinoma, mūsų Susivienijimas jau seniai panaikino įstojimo mokestį. Be to, už įstojančio kandidato sveikatos patikrinimą, kuriam toks patikrinimas yra reikalingas, teikia iki 5 dolerių kredito.

Mūsų Susivienijimas jau išmokėjo nariams septynis (7) dividendus ir Direktorių Taryba jau nutarė ir pavedė sekretoriui ir aktuarui paruošti planą šiais metais išmokėti nariams iš eilės 8-tąjį dividendą.

Kat. Susivienijimas taipgi turi Pašalpos skyrių su pašalpomis nuo 3 iki 18 dol. savaitei ligų ir nelaimingų sužeidimų atvejais.

Turi Labdarybės fondą iš kurio teikiamos aukos suvargusiems nariams, našlėms ir našlaičiams.

Už mažus mokesčius išduoda priedines apdraudas.

Narys turi galimybę gauti paskolą pagal jo certifikato pribrendusią gryno atsiskaitymo vertų.

Jau per eilę metų Katalikų Susivienijimas Kalėdų švenčių proga išmoka pinigines dovanas visiems nariams sulaukusiems 85 metų amžiaus ir daugiau. Tas padeda daugeliui užsimokėti narystės mokesčius.

Čia dar ne viskas

Jei esate apsidraudę kitataučių komercinėse kompanijose ar fraternalinėse organizacijose, būtinai apsidrauskite ir Katalikų Susivienijime, kurs šalia savišalpos visais laikais giliai sielojosi lietuvių religiniais, tautiniais, kultūriniais ir Lietuvos išlaisvinimo reikalais.

Kat. Susivienijimas įsteigtas tik po trijų metų išaušus Basanavičiaus "Aušrai", dr. Kudirkai šaukiant "kelkitės, kelkitės" ir tautos dainiui poetui Maironiui liūdnai raudant, kad "Po Lietuvą žiema, nei žodžio nei rašto neleidžia arelis suspaudęs sparnais". Susiv. gyvai reagavo į mūsų tautos padėtį ir į kiekvieną svarbesnį įvykį ir momentą. Jis darbu ir aukomis rėmė tautinį judėjimą, pirmąsias tautines įstaigas ir mokyklas; memorandumais, protestais ir kitais žygiais reagavo į carinio režimo ir lenkų lietuviams daromas skriaudas ir persekiojimus. Tos pačios linijos mūsų Susivienijimas laikosi ir dabar, ypatingai kas liečia akciją išlaisvinti Lietuvą iš slykščios raudonųjų prispaudos.

Už tai Susivienijimą ir apsidraudimo požvilgiu reikia laikyti pirmoje vietoje. Čia drauskitės patys ir apdrauskite savo šeimas.

Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės į jūsų kolonijoje gyvuojančios Susiv. kuopos sekretorių arba į kitus viršininkus, o jeigu kuopos nėra, — kreipkitės tiesiog į Susiv. centrą:

Lithuanian R. C. Alliance, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes Barre, Pa. 18703.

Maskva. — Sausio 14-15 d Maskvoje įvyko raudonųjų konferencija, kurioj dalyvavo 28 Europos kraštų komunistinių partijų atstovai. Kremliui vadovaujant, svarstyti metodai kaip išlaikyti kontrolę pavergtose šalyse ir "sumedžioti" daugiau aukų.

DŽIUGINANTI ŽINIA

Lietuvių Fondo valdybos pirmininkas dr. Antanas Razma ir direktorių tarybos pirmininkas dr. Gediminas K. Balukas gavo iš Chicagos universiteto humanistinės divizijos viršininko (Dean) Robert E. Strecter, laišką pranešantį linksmą žinią, kad 1970 metais rudenį įvedamas lietuvių kalbos dėstymas su pilnu kreditu studentam. Kitaip sakant, lietuvių kalba statoma greta kitų klasinių kalbų už kurias teikiami studentams kreditai.

R. E. Strecter savo laiške, tarp kitko, pažymi, kad jis su malonumu priėmęs žinią apie Lietuvių Fondo direktorių tarybos nuosprendį skirti per sekančius 3 metus po 5,000 dol. metines dovanas paremt lietuvių kalbos programą Chicagos universitete. Už tokį dosnumą p. Strecter atkartotinai pareiškia dėkingumą Liet. Fondo vadovybei ir praneša, kad jis autorizuos profesorių Stankevičių, giliai susidomėjusį baltiečių ir slavų kalbų reikalais, paruošti planą lietuvių kalbos dėstymo įvedimui.

Žinia lietuviams tikrai džiuginanti. Chicaga yra didžiausia lietuvių kolonija visame pasaulyje. Čia yra daug lietuvių jaunimo einančio aukštuosius mokslus. Galima tikėti, kad nemažas skaičius liet. studentų panorės mokytis lietuvių kalbos ir pasinaudoti teikiamais kreditais. Be to, Liet. Fondo vadovybė planuoja teikti stipendijas lankantiems lietuvių kalbos kursą.

Lietuvių veiksniams vertėtų dėt pastangas, kad ir kituose universitetuose įvestų lietuvių kalbos dėstymą.

Jie pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės Aktą

Lietuvos Taryba, 1918 II 16 paskelbusi Lietuvos nepriklausomybę. Iš kairės į dešinę sėdi: J. Vileišis, dr. J. Šaulys, kun. J. Staugaitis, St. Narutavičius, dr. J. Basanavičius, A. Smetona, kun. K. Šaulys, S. Kairys ir J. Smilgevičius, stovi — K. Bizauskas, J. Vailokaitis, D. Malinauskas, kun. Vl. Mironas, M. Biržiška, kun. A. Petrulis, S. Banaitis, P. Klimas, A. Stulginskis, J. Šernas ir Pr. Dovydaitis

Tėvų šalis

Už jūrių marių, už mėlynųjų,
Už kalnų, slėnių, miškų juodųjų,
Pro nykią tamsą ir rūstų vėją,
Kurs balto sniego pusnynus sėja,
Kaip šviesų šiltą gegužės rytą,
Rausvais alyvų žiedais kaišytą,
Mintim lakiąją jausmu gyvuoju
Tave svajoju, tave dainuoju,
Tolima, brangi, Tėvų šalie . . .

Spindėk, brangioji, skausmų auginta,
Jau lauktas rytas pro dūmus švinta.
Ir mes, klajūnai, su ryto giesme
Svetur sukeltus skausmus išliesme
Ir grįšim, grįšim silpni išbalę,
Bučiuosim žemę, gaivinsim galią.
Tik kolei staugia audringi vėjai,
Spindėk aukštybėj, kaip man spindėjai,
Tolima, brangi Tėvų šalie!

Skaudžiai be vilties, kurčiai be aido
Mus piktos vėtros verpetuos svaido.
Pailso jėgos, aptemo mintys,
Ir ėmė brolis brolio baugintis.
Tik tu, brangioji, visiems vienodai
Tą patį vaizdą iš tolo rodai:
Pro kraujo puotą liepsna gaisruota,
Žiedais spygliuotais apvainikuota
Spindi aukštybėj, Tėvų šalie.

Vincas Mykolaitis-Putinas

NAUJI LRKSA NARIAI

Šiomis dienomis Susiv. centro įstaiga įregistravo šiuos naujus narius:

212 kp., Plains, Pa. — Joseph J. Kižis, Jr.; įrašė adv. Thomas E. Mack.

31 kp., Mahanoy City, Pa.— Marian Louise Waive (Juv.); įrašė Jonas Žernauskas.

5 kp., Forest City, Pa. — Barbara Šlamas; įrašė Kazimiera Šlamienė.

17 kp. Joseph C. Blazes, ir Mary Alice Blazes, gyv. Trucksville, Pa., įrašė adv. Thomas E. Mack.

17 kp. — Elizabeth P. Dudinyak ir Richard George Dudyniak, gyv. Freeland, Pa.; įrašė adv. Thomas E. Mack.

176 kp., East Chicago, Ind.— Vytautas Aukštuolis ir Natalija Aukštuolienė, įrašė Albert G. Vinick.

160 kp., Chicago, Ill. — Janina Pileckaitė, Antanas Pileckas ir Algirdas Pileckas (Juv.; įrašė Stasys Juras.

212 KP., Plains Wilkes Barre., Pa. — Mrs. Anna C. Stranch; įrašė Jonas Kozerskis.

265 kp., Detroit, Mich. — Antanas Lelevičius ir Vacius Lelis; įrašė Matas Šimonis.

Išžudė Yablonskių šeimą

Clarksville, Pa. — Sausio 5 rado žiauriai nužudytą angliakasių unijos vadą Joseph (Jock) Yablonski, jo žmoną Margaret ir dukterį Charlotte Joanne.

Velionis buvo sūnus lenko ateivio, kurs žuvo 1933 m. anglies kasyklos nelaimėje. Pats pradėjęs dirbti anglies kasyklose nuo 15 metų amžiaus, savo gabumais ir energija iškilo į angliakasių vadus. Praeitų metų gegužės 29 jis paskelbė savo kandidatūrą United Mine Worker unijos prezidento vieton, stodamas į rungtynes su senuoju prezidentu W. A. "Tony" Boyle, kurį Yablonskis kaltino prisilaikant diktatoriškų metodų. Rinkimus Yablonskis pralaimėjo.

Žmogžudžių išaiškinimu rūpinasi vietiniai ir federaliniai autoritetai.

Neužilgo autoritetai suėmė tris clevelandiečius, būtent Paul E. Gilley, 37 m., Aubran W. "Buddy" Martin, 23 m., ir eks-kalinį Claude Edward Vealey, 26 m., kurie laikomi svarbiausiais žmogžudybės vykdytojais. Tardomi ir kiti įtariami sąmokslo dalyviai. Surasti ginklai ir kiti įrankiai panaudoti žudymų atlikimui. Sako, žmogžudžius padėjo išaiškinti automobiliaus lentelė (plate), mat Yablonskiai, nujausdami pasikėsinimą, užsirašydavo apie jų namus pasirodančių įtartinų mašinų numerius.

Jau patirta ir tas, kad žmogžudžiai buvo nusamdyti už pinigus. Gal paaiškės, kas atliko samdymą ir už keno pinigus.

Mirė prel. Jok. Šlikas

Sheboygan, Wisc. — Š. m. sausio mėn. 4 d. mirė Šv. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos klebonas prelatas Jokubas Šlikas.

Velionis buvo kilęs iš Kurtuvėnų parapijos, Šiaulių apskrities. Atvykęs į JAV-tybes mokėsi šv. Viato kolegijoj ir šv. Pranciškaus kunigų seminarijoje.

Kunigu buvo įšvęstas 1931 m. vasario 2 d. Vikaravo vokiečių Šv. Fredriko parapijoje, Cudahi, Wisc. Sheboygano lietuvių parapijos klebono vietą užėmė 1933 m. gegužio 3. Jam klebonaujant, 1960 m. pastatyta mūrinė bažnyčia; 1961 m. įsteigta parapinė mokykla.

Prelatu pakėlė Popiežius Paulius VI-sis 1965 m. rugpiūčio mėnesį.

JAV Viceprezidentas Spiro Agnew kelionės

Washingtonas. JAV viceprezidentas Spiro Agnew Naujuosius Metus praleido Vietname lankydamas kariuomenės dalinius. Spaudos korespondentam ir sutiktiem kariam viceprezidentas darė pareiškimus, kad Amerikos visuomenė visu šimtu procentų remia savo karius. Viceprezidentas atlankęs 10 aziatiškų valstybių sausio 20 sugrįžo į Washingtoną.

"GARSAS"

Published Bi-Monthly

LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA

910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221 • Tel. GLenmore 5-7281

Second Class Postage Paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

Editor — Matas Zujus
P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

Subscription $2.00 per year • Advertising Rates on Application

Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija taiso savo nuožiūra
Nespausdintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

Vienbalsiai tokį nutarimą
Atstovai išnešė tada,
Tautos paskelbt prisikėlimą,
Kad išmušė jau valanda,
Kad turi būti Lietuva,
Taip kaip prie Vytauto — laisva.

Maironis

★

Tie atstovai Lietuvos prisikėlimą — Nepriklausomybės Aktą paskelbė 1918 m. vasario 16 istorinėje sostinėje Vilniuje.

Iš 20 Nepriklausomybės Akto signatarų paskutinysis iš jų inž. Aleksandras Stulginskis, buvęs antrasis nepr. Lietuvos prezidentas, Sibiro kankinys, mirė 1969 m. rugsėjo 22.

Nepriklausomybės Aktas buvo pakelbtas okupantams vokiečiams dar stipriai laikant kraštą savo kontrolėje. Signatarams grėsė kalėjimo ar kitokios bausmės ir persekiojimai, nes Vokietijos valdovai ir okupaciniai oficialai į tokį judėjimą ir akciją žiūrėjo nepalankiai. Iki karo pabaigos ir pasidavimo alijantams vokiečiai žiūrėjo į Lietuvos teritoriją, kaip į patogią dirvą plėsti savo valstybės ribas, o jos gyventojus išvietinti paverčiant savų fabrikų darbininkais ir vergais.

Vokietija galutinai pasidavė 1918 m. lapkričio 11 ir jau tą pačią dieną Vilniuje susidarė pirmasis Lietuvos ministerių kabinetas. Išrodė, kad Lietuva galės ramiai pradėti nepriklausomą gyvenimą ir atsistatymą iš pelenų ir griuvėsių. Bet kur tau! Amžini jos priešai naikintojai visu įtužimu šoko vėl plėšti ir vėl pavergti.

1919 m. sausio 1, vos atkiutę lenkai, besvajojantys atstatyti Lenkiją "od moža do moža" (nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų) užėmė Vilnių. Netrukus lenkus išstūmė bolševikai, bet po trijų mėnesių lenkai vėl užėmė Vilnių.

Lietuva buvo labai sunaikinta ekonomiškai, iš visų pusių apsupta plėšrių kaimynų, savanoriams patriotams ir vėliau mobilizuojamiems kariams trūko ginklų, amunicijos ir kitų būtiniausių reikmenų, vis dėlto jau 1919 m. lapkričio 21-22 ties Radviliškiu sumušė įsibrovusius vokiečius bermontininkus, vadovaujamus generolo von der Golco. Su pergale lietuviai čia laimėjo apščiai karo reikmenų. Taipgi pavyko atmušti bolševikus mėginusius užgrobti kraštą. Tik lenkai, 1920 m. spalio 7 iškilmingai pasirašę Suvalkų sutartį, už poros dienų, būtent, spalio 9, gen. Želigovskio vadovaujami legionai, užgrobė Vilnių ir apie trečdalį Lietuvos teritorijos, tuo būdu žymiai susilpninat nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Nors ir apiplėšta Lietuva, vis tik per 22 laisvo nepriklausomo gyvenimo metus padarė nuostabią pažangą. Suklestėjo švietimas — mokslas, menas ir ekonominis gyvenimas. 1922 m. įvesta nuosavi valiuta — litas išsilaikė pastovus ir tvirtas iki pat naujos tragedijos — naujo pavergimo.

Aukščiau suminėti faktai parodo, kad Lietuvai jokių globėjų nereikia, kad tautinis, religinis, kultūrinis, ekonominis ir politinis gyvenimas gali pilnai vystytis ir patikrinti tautai pilną pasitenkinimą tik turint pilną laisvę ir nepriklausomybę.

Tad Vasario 16 Aktas buvo ir bus inspiracija ir paskata siekti ir kovoti iki tikslas bus atsiektas. Sužlugo carinis režimas, išlaikęs Lietuvą savo vergijoje virš šimto metų, sužlugo kaizerinė ir nacinė Vokietija savo galybe drebinusi visą Europą, sužlugs ir komunistinė rusų imperija pastatyta ant savų gyventojų ir pavergtų tautų lavonų, sucementuota jų kančiomis ir krauju. Ji užtraukė Lietuvai didžiausią priespaudą ir išprievartavimą visoje jos margaspalvėje istorijoje. Tokios kruvinos imperijos žlugimas tikrai atneš didelį džiaugsmą laisvam pasauliui, o ypatingai dabar pavergtoms tautoms.

Vasario 16 Akto dvasia tebegaivina pavergtos tautos viltis sulaukti naujo ir galutino Lietuvos prisikėlimo.

BIAFRIEČIAI PASIDAVĖ

Logos, Nigeria. — Sausio 12 Nigerijos vyriausybė paskelbė, kad Biafros ginkluotas pasipriešinimas sužlugo, tuo būdu nuo 1967 metų gegužės mėnesį prasidėjęs atsiskyrimo karas užsibaigė.

Pasiskelbusi nepriklausoma Biafros valstybė turėjo apie 30 tūkstančių kvadartinių mylių teritorijos ir apie 14 milionų gyventojų. Kova buvo nelygi. Izoliuota iš visų pusių, negalėjo gauti iš užsienio reikalingų gin lų ir kitų karo reikmenų. Pažymėtinai biafriečiams trūko maisto, dėl to šimtai tūkstančių, daugumoj kūdikių ir vaikų, mirė iš bado. JAV-tybių, Anglijos ir kitų šalių vyriausybės ir labdaringos organizacijos stengėsi biafriečius gelbėti nuo bado ir epidemijų. Katalikų bažnyčiose buvo daromos rinkliavos badaujančių biafriečių šalpai.

VYRIAUSIOJO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO SEIMAS NEW YORKE

New York — Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto metinis seimas įvyko 1969 gruodžio 6-7 dienomis New Yorke, "New Yorker" viešbutyje. Seime dalyvavo 43 atstovai ir apie tiek pat svečių — pirmąją posėdžių dieną suvažiavimo dalyvių skaičius siekė apie 100 asmenų.

Seimas buvo sklandus ir atstovai šaltai, dalykiškai, be įsikarščiavimų ir be politinių aistrų atspalvio svarstė Vliko Valdybos Seimui patiektą dienotvarkę.

Seimą atidarė Vliko Valdybos pirmininkas dr. J. K. Valiūnas. Jis, padėkojęs už Vlikui teiktą paramą, dėkojo visiems, įvairiu būdu veiklai talkinusiems. Valiūnas toliau išdėstė Vliko politikos ligšiolinę veiklą, ją pavadinęs "nuoširdumo ir atvirumo politika mūsų visų veiksnių atžvilgiu ir sutelkto judrumo svetimtaučių linkme".

Seime dalyvavo garbės svečiai: Lietuvos Gen. Konsulas New Yorke A. Simutis, PLB V-bos pirmininkas St. Barzdukas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmin. V. Sidzikauskas, Tautos Fondo pirm. prel. J. Balkūnas, JAV LB Valdybos pirm. B. Nainys.

Pirm. dr. J. K. Valiūnui pasiūlius, sudarytas **Seimo prezidiumas:** pirmininkas — T. Blinstrubas, ALT vicepirmininkas iš Chicagos, vicepirmininkas dr. J. Valaitis iš Chicagos ir sekretorius inž. J. Vasys.

Į Seimo komisijas buvo pakviesti: į **mandatų komisiją** — dr. J. Maurukas, K. Čižiūnas ir R. Čerkeliūnienė; į **nutarimų komisiją** — dr. D. Krivickas, M. Mackevičius, Pr. Razgaitis ir A. Vasaitis; į apyskaitos (kontrolės) **komisiją** — B. Bieliukas, dr. A. Škėrys ir V. Vaitiekūnas, ir į **sąmatos komisiją** — P. Dulevičius, J. Pažemėnas ir L. Virbickas.

Vliko Valdyba, Tarybos išrinkta metinio Seimo metu, savo posėdyje gruodžio mėn. 10 d. pasiskirstė pareigomis: pirmininku — dr. J. K. Valiūnas, vicepirmininkais — J. Audėnas ir dr. Br. Nemickas, sekretorium — St. Dzikas, finansų tvarkytoju — J. Valaitis, nariu mokslo ir studijų reikalams — dr. J. Puzinas ir narių jaunimo reikalams — R. Kezys.

Valdyba numato netrukus pasiskirstyti platesnėmis veiklos sritimis.

SEIMO NUTARIMAI

I.

1970 m. gegužės 15 d. sukanka 50 metų nuo Lietuvos Steigiamojo Seimo susirinkimo, kuriame sustiprintas 1918 m. Vasario 16 d. Aktas šiuo pareiškimu: "Lietuvos Steigiamasis Seimas, reikšdamas Lietuvos žmonių valią, proklamuoja esant atstatytą nepriklausomą Lietuvos valstybę, kaipo demokratinę respubliką, et[nografinėm] sienom ir laisvą nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis valstybėmis".

Šia Steigiamojo Seimo proklamacija padėtas tvirtas pagrindas atsikūrusiai Lietuvos valstybei. Vliko Seimas, pagarbiai minėdamas šio istorinio įvykio sukaktį ir sveikindamas gyvuosius Steigiamojo Seimo narius,

1. Ragina lietuvių visuomenę atitinkamai paminėti šią reikšmingą sukaktį, kad jaunoji karta giliau susipažintų su Lietuvos valstybės atstatymo eiga ir su Steigiamojo Seimo darbais.

2. Prašo Vliko Valdybą pasirūpinti, kad būtų išleistas specialus leidinys Steigiamojo Seimo darbams nušviesti.

3. Prašo Vliko Valdybą pasirūpinti, kad Steigiamojo Seimo nariai — veteranai memorandumais kreiptųsi į laisvojo pasaulio parlamentus ir parlamentarus, reikalaudami Lietuvai laisvės.

II.

Vliko Seimas kartu su pavergtąja tauta ir po pasaulį išblaškyta išeivija liūdi nesenai mirusio buv. Lietuvos Respublikos Prezidento ir Nepriklausomybės Akto signataro Aleksandro Stulginskio, reiškia gilią užuojautą velionio dukrai bei giminėms ir kviečia lietuviškąją visuomenę atitinkamai pagerbti jo atminimą. Velionis paliko lietuvių tautai tauraus žmogaus, nuoseklaus demokrato, pasiaukojusio lietuvio, gilaus politiko ir valstybės vyro prisiminimą.

Savo asmenybe, darbais ir Sibiro kančia jis stiprina mūsų valią ir ryžtą aukotis Lietuvai bei jos gerovei, kaip jis pats paaukojo jai visą savo gyvenimą. Tebūnie jis pavyzdžiu visiems lietuviams kovoje už Tėvynės laisvę ir jos šviesų rytojų.

III.

Vliko Seimas paveda Vliko Valdybai, kad ji kartu su Lietuvos Diplomatine Tarnyba, pastarajai pritariant ir sutinkant, siektų užtikrinti diplomatinio atstovavimo tęstinumą ir efektyvumą.

IV.

Vliko Seimas siūlo Vliko valdybai:

1. Artimiausioje ateityje įsteigti Jaunimo Komisiją, kuri sustiprintų ryšį su lietuvių jaunimo organizacijomis, per jas sektų ir informuotų kitataučių spaudą, radiją, televiziją Lietuvos reikalu, supažindintų jaunimą su pavergtos Lietuvos padėtimi; tiems tikslams siekti, komisija sudaro atitinkamus planus ir reguliariai praveda jaunimo simpoziumus.

2. Finansiškai ir kitokiais būdais remti jaunimo reprezentaciją tarptautinėse organizacijose ir suvažiavimuose.

V.

Vliko Seimas pritaria pastangoms, siekiančioms išleisti mokslinę studiją apie etnografines Lietuvos sienas ir prašo Vliko Valdybą paremti tokios studijos leidimą.

VI.

Vliko Seimas paveda Vliko Valdybai, kad ji ištirtų galimybes Informacijos Centrui steigti ir paruoštų tokios institucijos projektą sekančiam Seimui apsvarstyti.

VII.

Vliko Seimas, išklausęs Vliko Valdybos ir Tarybos pranešimus, reiškia padėką už atliktus darbus. Ypatinga padėka priklauso dr. J. K. Valiūnui.

Seimas taria ačiū visiems jį sveikinusiems.

VIII.

Vliko Seimas, išklausęs Tautos Fondo Valdybos pranešimus, reiškia nuoširdžią padėką Fondo Valdybai ir ypač jos pirmininkui prel. J. Balkūnui už gražias pastangas betelkiant lėšas Lietuvos laisvinimo reikalams, pritaria Tautos Fondo išdėstytiems planams, siekiantiems veiksmingesnio lėšų telkimo. Dideliu dėkingumu vertinamos Kanados lietuvių pastangos Tautos Fondo darbe. (Elta)

Lietuvių Veikimo Centras Italijoj

Lietuviai saleziečiai, tikslu sukurti Italijoj tvirtesnį religiniai kultūrinį veikimo centrą, didelio lietuvių bičiulio, Jo Em. kardinolo Ant. Samorės, bei kitų lietuvių skatinami, drįsom užpirkti Romoje sklypą žemės su pastatu, kur toks centras galėtų tuoj pradėti veikti ir vystytis. Jame galės tilpti bendrabutis-mokykla, lietuviškos spaudos biuras, spaudos bei radijo apaštalavimo skyrius. Didžiausias dėmesys bus kreipiamas pašaukimų skatinimui ir ugdymui.

Visa nuosavybė kainuoja 125,000 dolerių.

Mūsų pastangas suprato ir konkrečiai parėmė Vyriausiasis Saleziečių Ekonomatas, pats kardinolas Ant. Samorė, ir jau nemažas skaičius dosnių tautiečių. Bet dar lieka daug skolų, kurios slegia naujakurių pečius.

Už aukas iš anksto dėkoju saleziečių, seselių lietuvaičių (kurios yra taip pat saleziečių) ir berniukų vardu, kurie visi stengiamės atsidėkoti pasišventimu ir kasdiene malda.

Dir. kun. Pr. Gavėnas,
Lituani Don Bosco
Via Colonna, 2
00044 Frascati-Roma, Italy

Buenos Aires, Argentina. Vasario 2 keleivinis traukinis įvažiavo į kitą stovinti ir keleiviais užpildyta traukinį. 236 asmenys žuvo, 360 sužeistų. Tai viena iš didžiųjų katastrofų traukinių istorijoj.

Du Bois, Pa. — Vasario 2 mirė kun. dr. Juozas Bogušas. Kunigų buvo įšvęstas 1937 m. birželio 6 Telšiuose. Yra kapelionavęs Palangos gimnazijoje ir profesoriavęs įvairiose JAV aukštose mokyklose.

Jie ir jos

Jie ir jos į lauką kovos,
Ne su ginklu rankose išėjo, bet
Iš ritmų-rimų ir iš posmų dainų
Tėvynei vainiką uždėjo.
Jie išėjo švelniai, su ilgesiu giliai,
Su viltinga šypsena veiduose . . .
Lyg praamžių švyturiai, lyg lakštutės-vyturiai,
Kad pragysti Tėvynės laukuose.
Tad pragyskit kelyje, to benamio dalyje,
Nuo tropikų link šalto Sibiro,
Kur daina su malda, susikibę glėbyje,
Kaip du kūdikiai, našlaičiai, pravirksta.
Tad dainuokit kelyje, kiekvienoje šalyje
Širdelės, nors sapnais namolėn tesugrįžta,
Lai trispalvė lelija ir laisvės idilija
Vėl Gedimino kalne pražįsta.

Šis eilėraštis sukurtas, paklausius jaunimo koncerto Toronte 1969 m. gruodžio 7, Prisikėlimo parapijos salėje, kur dalyvavo jungtinės jėgos. — Toronto "Birbynė" ir Montrealio "Gintaras". Koncertas sužavėjo mano jautrią širdį ir išspaudė virš eiliuotus žodžius.

B. Naujalis

Argentinoje Buenos Aires mieste gatvė pavadinama Lituania vardu. Jos atidarymo iškilmėse dalyvauja Argentinos vyskupas, burmistras ir lietuvių atstovai.

PREL. JUOZAPO A. KARALIAUS AUKSINĖ SUKAKTIS

Prelatas Juozapas A. Karalius

Shenandoah, Pa. Buvęs LR KSA dvasios vadas ir garbės narys, ilgametis Shenandoah lietuvių Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. Juozapas A. Karalius 1969 metais gruodžio 20 sulaukė auksinės kunigystės sukakties.

Sukaktuvininkas yra gimęs 1889 metais vasario 4 Jeseniaukos kaime, Lazdijų valsčiuj, Seinų apskrity.

Į JAV atvyko 1901 metais. Kurį laiką sunkiai dirbo ir mokinosi. 1918 metais jis baigė Šv. Karolio Baromėjiečio kunigų seminariją, Overbrooke, Pa., Teologijos studijas gilino Katalikų universitete Washingtone ir gavo J. C.B. laipsnį.

Kunigu buvo įšvęstas 1919 metais gruodžio 20 d., Baltimorės katedroje.

Vikaravo Šv. Kazimiero parapijoje, Philadelphia, Pa., apie metus klebonavo Šv. Jono parapijoje, Coaldale, Pa.; virš du mėnesiu ėjo vikaro ir administratoriaus pareigas Šv. Jurgio parapijoj, Shenandoah; 1923 metais vasario 21 jis užėmė klebono vietą Šv. Pranciškaus parapijoje, Minersville, Pa. Čia klebonaudamas pastatė parapinę mokyklą ir vienuolyną ir atkvietė seseles kazimierietes mokytojauti.

Shenandoah Šv. Jurgio parapijos klebono vietą užėmė 1929 metais spalio mėn. 30 d. Čia irgi pastatė parapinę mokyklą, pagrindiniai atnaujino gaisrų sužalotą bažnyčią, sutvarkė kapines ir atliko daug kitų pagerinimų parapijos naudai.

Sukaktuvininkas yra ne tik uolus kunigas ir parapijos vadovas, bet jis nuo pat studentavimo laikų gyvai pasireiškė lietuvių visuomeninėje, kultūrinėje ir tautinėje veikloje. Jis buvo vienas L. Kat Moksleivių Sąjungos organizatorių; du terminus, būtent, nuo 1923 metų iki 1928 metų seimo buvo Katalikų Susivienijimo dvasios vadas ir už nuopelnus 1946 m. Scrantų seime buvo pakeltas garbės nariu. Jis taipgi yra buvęs Katalikų Federacijos valdybos narys, vienas iš Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo organizatorių, keturis metus yra buvęs Liet. Kunigų Vienybės sekretorium, tris metus pirmininku, du metus iždininku ir už nuopelnus pakeltas garbės pirmininku. Vienus metus jis ėjo Lietuvių Kultūros Instituto pirmininko pareigas; Vargonininkų Sąjungos, Motinėlės draugijos ir kitų organizacijų veikėjas.

Jis yra plačiai bendradarbiavęs liet. Katalikų laikraščiuose, būtent, "Moksleivy", "Garse", "Darbininke", "Drauge" ir kituose, rašant tikybiniais, tautiniais, pedagoginiais ir socialiniais klausimais. Jis taipgi daug rašė anglų spaudoje Lietuvos reikalais. Jo paruoštas rezoliucijas Lietuvos reikalais spausdino JAV kongresiniuose leidiniuose. Savo lėšomis išleido jo paties sulietuvintą vyskupo F. J. Sheen "Sūnų palaidūną". Gausiomis aukomis yra prisidėjęs prie išleidimo kitų autorių parašytų veikalų, kaip didžiulio lietuvių kalbos vadovo — "Introduction to Modern Lithuanian" ir kitų.

Sukakties minėjimas

1969 m. gruodžio 21 sukaktuvininkas Šv. Jurgio bažnyčioje aukojo iškilmingas padėkos Mišias.

Šv. Jurgio parapijos parapiečiai giliai įvertindami savo klebono darbus ir nuopelnus parapijai, visuomenei ir lietuvių tautai, sekmadienį, š.m. sausio 18-tą surengė didžiulį banketą Annunciation mokyklos patalpose.

Banketas prasidėjo 6 v. vakaro. Rengėjų vardu atidarė Leonas Paskey.

Invokaciją sukalbėjo buvęs parapijos asistentas kun. Juozas A. Neverauskas, jis ir programą gyvai pravedė.

JAV-tybių himną sugiedojo visi dalyviai.

Turiningas kalbas, apibūdinusias sukaktuvininko pastoracinę ir visuomeninę veiklą, pasakė dr. Marijona Romeikaitė, prelatas Jonas Balkūnas ir Scrantų universiteto profesorius, neseniai išleistos "Shenandoah Šv. Jurgio parapija" knygos autorius dr. Antanas Kučas.

Popiežiaus Pauliaus VI-jo sveikinimas ir palaiminimas lietuvių kalba, išspausdintas banketiniam leidinėly, yra tokio turinio:

"Mielajam Sūnui Juozapui Karaliui, Mūsų Garbės Prelatui, jo 50-ties metų kunigystės jubiliejaus proga, iš visos širdies suteikiame — kaipo naujų ir gausių dangiškųjų malonių laidą — Apaštališkąjį Palaiminimą, apimantį jo brangiuosius ir visus, kurie jungiasi prie jo švento džiaugsmo".

Iš Vatikano, gruodžio 20 d. 1969. **Paulus P.P. VI.**

Leidinėly taipgi išspausdinti sveikinimai ir linkėjimai vyskupo Vincento Brizgio ir Allentowno vyskupo Joseph McShea, D. D. Be to, gautas ir perskaitytas nuoširdus sveikinimas iš Shenandoah kilusio Lietuvos ministerio Washingtone p. Juozo Kajecko. Miesto majoras Gerald P. Mulhall, sveikindamas sukaktuvininką, paskelbė "Prelato Juozapo A. Karaliaus savaitę" nuo pirmadienio sausio 18 iki sekmadienio, sausio 25, raginant "visus kunigus ir parapiečius tos savaitės laiku pasimelsti prelato Karaliaus intencija".

Meninę programą išpildė parapijos choras diriguojamas Dorothy Hornberger.

Solenizantas, giliai sujaudintas pademonstruota pagarba, padėkojo už dovanas, visiems geradariams, parapiečiams, kalbėtojams, visiems dalyviams. Baigdamas savo kalbą pastebėjo, kad pasaulis šiandien nuolat keičiasi, žmonės yra nervuoti ir neramūs. Žmonės turėtų kreiptis prie Dievo ir ieškoti taikos su Dievu.

Kun. Ant. Wassell sukalbėjus benedikciją, programa užbaigta Lietuvos himnu.

L. R. K. Susivienijimo Direktorių Tarybos Susirinkimo Protokolas

PIRMOJI SESIJA

1969 m. lapkričio mėn. 10 d.

LRKSA Direktorių Tarybos pusmetinis susirinkimas prasidėjo 1969 m. lapkričio 10 d. Susivienijimo centro įstaigos patalpose, Wilkes Barre, Pa.

Prez. L. Šimutis pirmąją sesiją atidarė 9:30 ryto.

Dalyvauja: dvasios vadas prel. J. F. Baltusevičius, prezidentas Leonardas Šimutis, sekretorius V. T. Kvetkas, iždininkė Leokadija Donarovich, iždo globėjai Vytautas A. Jucius ir dr. Vl. Šimaitis, daktaras kvotėjas dr. Albertas J. Valibus; direktoriai — Pranas J. Katilius, Mrs. Alvera Balanda ir Bronius Bobelis; nedalyvauja viceprezidentas adv. Thomas E. Mack; dalyvauja redaktorius Matas Zujus.

V. T. Kvetkas painformavo, kad adv. Mack turi įsipareigojimus būti teisme.

Prez. Šimutis pakvietė perskaityti poseiminio susirinkimo užrašus. Perskaitė Leokadija Donarovich. Dr. V. Šimaitis pasiūlė užrašus priimt, Br. Bobelis parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Seka raportai.

PIRMININKO PRANEŠIMAS

Pirmiausia noriu nuoširdžiai pasveikinti naujuosius mūsų kolegas bei bendradarbius, praėjusiame (64-tame) seime išrinktuosius mūsų organizacijos Direktorių tarybon — Alverą Balandą ir Bronių Bobelį ir palinkėti jiems geriausių sėkmių ilgiausiai pasilikti Lietuvių R. K. Susivienijimo vadovybėje ir atlikti jam daug darbų, užtikrinančių organizacijai šviesią ir stiprią ateitį. Taip pat sveikinu ir senuosius tarybos narius, kuriems seimas pareiškė pasitikėjimą, paliekant juos ir toliau tarnauti seniausiai ir darbais bei atsiekimais turtingiausiai bei vaisingiausiai lietuvių organizacijai Amerikoje..

Manau, kad iš 64-jo seimo Waterburyje visi išsivežėme gerus ir malonius atsiminimus. Tiek Seimo rengimo komitetas su "devynių talentų" komp. Aleksandru J. Aleksiu pirmininku priešakyje, tiek klebonas kun. Vilčiauskas su savo asistenais, tiek bendrai Waterburio visuomenės veikajai tiek daug parodė nuoširdaus draugiškumo, fraternališkumo ir sveitingumo, kad jų niekuomet neužmiršime. Jų suruoštos Šv. Juozapo par. bažnyčioje pamaldos, seiminės pramogos ir visi kiti svečių priėmimai sudarė puikias sąlygas ir gerą nuotaiką seimo atstovų darbui. Už visa tai Seimo rengimo komiteto nariai ir visi waterburiečiai, prisidėję prie seiminių pramogų ir seimo darbų pasisekimo, nusipelno Direktorių Tarybos nuoširdžios padėkos.

Kai seimai įvyksta vasaros metu, iš jų grįžus nedaug kas galima padaryti, nes tai atostogų metas ir visokia didesnė veikla yra savotiškai "suparaližuota". Aš iš savo dalies galėjau tik editorialą parašyti dienraščiui "Draugui", vertinant buvusįjį mūsų seimą, trumpai pažvelgiant į organizacijos ateities uždavinius.

Taip pat pasistengiau reprezentuoti organizaciją, kur mačiau reikalą ir jai naudą. Teko sveikinti bendrųjų mūsų sąjudžių bei organizacijų seimus, konferencijas ar šiaip jau žymesnius pobuvius, turinčius visuomenišką pobūdį.

Teko atsakyti nemažai laiškų organizacijos reikalais ir palaikyti artimiausią kontaktą su centrine būstine bei raštine.

Su ypatingu pasitenkinimu konstatuoju, kad mūsų vykdomasis sekretorius Vincas Kvetkas tuoj po seimo sugebėjo ir suspėjo laiku painformuoti kuopas apie seimo nutarimus ir pristatyti valstijų apdraudos departamentams tuos nutarimus, kurie yra susiję su bet kokiais konstitucijos pakeitimais ar naujų narystės certifikatų įvedimais. Jis paruošė ir narių vajaus planą, kurį Direktorių Tarybos nariai, dalyvavę Amerikos Lietuvių kongrese Darbo dienos savaitgalį, Detroite, galėjo peržiūrėti, patvirtinti, kad planas nedelsiant būtų galima išsiuntinėti kuopoms, paprašant ji tuoj pradėti vykdyti. Planas buvo išsiuntinėtas ir visiems Direktorių tarybos nariams, taip kad kiekvienas jų galėjo peržiūrėti ir reikale savo pastabas bei papildymus padaryti. Pasitarime, kuriame dalyvavo dvasios vadas prel. J. F. Baltusevičius, sekretorius V. T. Kvetkas, iždo globėjai dr. V. Šimaitis ir V. Jucius ir aš, sustojome ir ties kitais aktualiais Susivienijimo reikalais, tačiau oficialių nutarimų nedarėme, nes neturėjome teisės. Tačiau laikau, kad Direktorių tarybos nariams pasitari savo organizacijos reikalais yra naudinga kiekviena proga.

Tenka pasakyti, kad septintame ALT sušauktame Amerikos Lietuvių kongrese mūsų organizacija buvo stipriai atstovaujama. Pirmoj eilėj pasakytina, kad mūsų dvasios vadas prel. J. F. Baltusevičius atliko svarbų vaidmenį ir kongreso atidarymo proga ir kongresinėse pamaldose Šv. Antano parapijos bažnyčioje, kartu su naujuoju lietuvių vyskupu Antanu Deksniu, mūsų organizacijos nariu, koncelebruodamas Šv. Mišias. Dr. Vladas Šimaitis, kaip ALT pirmasis sekretorius, ir Vincas Kvetkas, kaip iždo globėjas, savo pareigas kongrese atliko ir gerai ir garbingai. Man pačiam teko sveikinti kongresą ir gyvu žodžiu ir raštu, kuris buvo atspausdintas programinėje kongreso knygoje.

Kongreso metu teko susitikt su mūsų organizacijos kuopų bei apskričių veikėjais, pažymėtinai Detroito, ir šnektelti apie LRKSA. Teko atsakyti į jų klausimus, painformuoti ir pasiinformuoti.

Su iždo globėju dr. V. Šimaičiu dažnai svarstome Susivienijimo reikalus asmeniškai susitikdami ar telefoniniais pasikalbėjimais. Tenka būti kontakte ir su apskrities pirmininku. Andrium Povilaičiu, kurio didžiausias rūpestis yra prirašyti prie Sus-mo kiek galima daugiau narių. Pastaruoju laiku rūpinamąsi, kad gerai pasiruoštų metiniam LRKSA apskrities banketui lapkričio 30 d. Vyčių salėje, Chicagoje.

Noriu priminti ir tai, kad LRKSA iždo globėjas Vytautas Jucius, atstovaudamas Pittsburgo Amerikos Lietuvių Tarybos skyrių, įteikė Amerikos Lietuvių kongrese Lietuvos išlaisvinimo reikalams tūkstantį dolerių ir ta proga prasmingą žodį tarė. Tai buvo pati stambiausia auka, įteikta šiam kongresui.

Prieš išvažiuodami į šį Direktorių tarybos suvažiavimą, mudu su dr. Šimaičiu kontaktavom "Garso" angliškojo skyriaus redaktorių kun. Petrą Činiką, kad pasikalbėtų ir pasitartų apie tolimesnį mūsų organizacijos organo leidimą ir jo angliškojo skyriaus redagavimą. Pasitarti buvo reikalinga, nes kun. Činiko viršininkai jį yra grąžinę atgal dienraščio "Draugo" administratorium. Mum buvo reikalinga sužinoti, ar jis galės ir toliau tą skyrių redaguoti. Preliminariai davė sutikimą tose pareigose ir toliau (bent laikinai) pasilikti. Be to, pažadėjo dar šiam susirinkimui paruošti "Garso" gerinimui planą ir jį prisiųsti.

Siūlau, kad šis mūsų suvažiavimas visos mūsų organizacijos vardu pasiųstų gilią užuojautą komp. Aleksandrui Aleksiui dėl jo vienintelio ir mylimo sūnaus Norberto tragiškos mirties automobilio katastrofoje.

Leonardas Šimutis

P. J. Katilius pasiūlė prezidento raportą priimt, dr. Šimaitis parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Prezidentas pakvietė raportuoti sekretorių.

Sekretoriaus V. T. Kvietko raportą perskaitė Mrs. L. Donarovich.

SEKRETORIAUS RAPORTAS

Man labai nemalonu, kad padėjėja turi skaityti mano raportą Susivienijimo reikalais už pirmąjį pusmetį. Priede mano nesekmės, viena ofiso tarnautoja ūmai apsirgo, kita sunkiai susižeidė krisdama ofise. Tuo būdu pasiliko tik dvi tarnautojos, kurios turėjo atlikti Susivienijimo įstaigos darbą.

Aš noriu pasveikinti du naujus Tarybos narius išrinktus Waterburio seime. Ypatingai malonu pasveikint Mrs. Alverą Balandą, kaip naują direktorę, turinčią daug viešo patyrimo, kaip Waterburio miesto aldermonų tarybos narę. Dabar Taryboj turint dvi nares moteris, gal tas paskatins kitas moteris daugiau domėtis Katalikų Susivienijimu.

Taipgi malonu pasveikinti Bronių Bobelį išrinktą direktorium. Jo išrinkimas suteikia atstovybę naujesniems nariams. Sąstatas parodo, kad Katalikų Susivienijimas Taryboje turi senos, naujesnės ir čia gimusių generacijų atstovus.

Seimui užsibaigus, prisilaikant įstatų numatyto reikalavimo — laikyti susirinkimą vieno mėnesio laikotarpy seimui užsibaigus, kai kurie viršininkai turėjo pasitarimą ir kadangi didesnių atmainų viršininkų atžvilgiu seimas nepadarė, tad nuspręsta pusmetinį Direktorių tarybos susirinkimą sušaukti vėliau.

Toliau pasitarus su prez. Šimučiu ir turint omeny, kad pilni finansiniai viršininkų ir direktorių raportai buvo pateikti seimui, tad nuspręsta šiame pusmetiniame susirinkime apsieiti be tokių raportų. Bet to, kiekvienas Direktorių tarybos narys gavo kopijas mėnesinių finansinių raportų iš centro įstaigos, tuo būdu šešių mėnesių raportas yra tik mėnesinių raportų atkartojimas.

Svarbiausias šio susirinkimo darbotvarkės punktas yra narystės reikalai. Nemalonu, kad nauji Dir. tarybos nariai tampa vadovybės dalimi tuo laiku, kuomet narystės padėtis yra kritiška. Mes su tokia padėtimi susiduriam jau nuo 1954 metų. Nei viena iš mažesnių fraternalinių organizacijų, kaip ir mūsų Susivienijimas, neturi nieko daugiau ar mažiau pasiūlyt savo nariams, išskiriant paveldėjimą. Išimtį sudaro didelės fraternalinės organizacijos, kaip kad lenkų tautinis susivienijimas, kurs išlaiko kolegiją; liuteronų organizacijos remiančios savo seminarijas, Kolumbo Vyčiai taipgi turi savo programą patrauklią prospektams. Vis dėlto beveik visos kitos fraternalinės organizacijos turi žymiai geresnes pasekmes įrašant naują bizį. Jos turi savanorius, kurie aukoja savo laiką įrašyti naujus narius savo tautybės sumetimais. Kurį laiką ir mūsų Susivienijime gyvavo tokia dvasia.

Iš pat pradžių mūsų Susivienijimas apjungė daug lokalinių organizacijų, siekimui šių tikslų:

1. Paskatint lietuviškų parapijų organizavimą ir bažnyčių statymą;
2. Padėt pagalbos reikalingiems sirgimų ir mirimų atvejais;
3. Gaivint viltis ir teikti pagalbą Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atkovojimui;
4. Skleisti apšvietą leidžiant knygas ir laikraščius.

Tai yra neužginčijami faktai. Vienok nuolatiniai skirtingumai dėl vadovybės sukėlė nepasitenkinimą, vieton lenktynių veiklos ir progreso padidinimui. Tie skirtingumai vieton padrasint kitų ambicijas — jas slopino. 1906 metais buvo įsteigta Katalikų Federacija, o keliais metais vėliau suorganizuoti Lietuvos Vyčiai. Tas atitraukė kiek dėmesio ir pripažinimo nuo Katalikų Susivienijimo, kurs ragino organizuoti katalikų parapijas ir statyti katalikų bažnyčias. Katalikų Susivienijimas taipgi skolino pinigus katalikų mokyklų statymui; teikė morgečius parapijoms ir kai kuriems klubams; paskolos visais atvejais buvo teikiamos su žemom palūkanų ratom. Nežiūrint tokių darbų, mūsų Susivienijimo vadovybė nebuvo ganėtinai tvirta kovoti su padėčia ir, išrodo, kad visi atlikti geri darbai buvo užmiršti. Susivienijimas paskutiniais metais buvo žinomas tiktai kaip komercinė kompanija. Susivienijimo narystė smarkiai nukentėjo iš priežasties vadovybės neišgalėjimo išlaikyti rungtynes aukščiau suminėtose srityse.

Palyginant kito Susivienijimo padėtį, jis tokios kompeticijos neturėjo. Jis turėjo tik vieną šūkį — tautybė (Nationality). Būti Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimo nariu — reikia būti praktikuojančiu kataliku ir ilgus metus parapijų klebonai, kurių ribose kuopos gyvavo, raportuodavo kiekvieno nario velykinės pareigos atlikimą, o kurie tokios pareigos neatlikdavo buvo išbraukiami.

Patenkintas seimo eiga, sugrįžęs namo, aš netrukus paruošiau laišką visiems atstovams ir kuopoms apie seimo svarstymus ir įsp džius turėjusius šeimyninį pobūdį. Netrukus sekė antras laiškas, kuriame buvo įjungtas naujų narių vajaus planas šių metų balansui. Laiškas buvo daugiau negu paskelbimas naujų narių vajaus, nes jis turėjo atsakymus į seime iškeltus klausimus ir kai kurią kritiką. Planas buvo užgirtas dvasios vado, prezidento, iždininkės ir iždo globėjų.

Įstatai reikalauja, kad bile permainos ir priedai prie čarterio, konstitucijos ir įstatų būtų raportuoti 90 dienų laikotarpy seimui užsibaigus. Apdraudos departamentai parodo daug griežtumo dėl tokių raportų ir turi išleidę specifines instrukcijas, išskiriant New Yorko valstybę. Paruošimai reikalaujamų raportų kopijų sudaro daug darbo ir kiekviena kopija turi būt patvirtinta (certified). Tas buvo atlikta žymiai anksčiau nustatyto laiko ir daugumą valstybių pranešė apie raportų gavimą.

Du Susivienijimo nariai sulaukė 98 metų amžiaus ir Susivienijimas išmokėjo jiems apdraudą prisilaikant apdraudos reguliacijų. Vienok man nemalonu pranešti, kad viena narė mirė vos išrašius čekį. Aš manau, kad Susivienijimas yra ganėtinai laimingas dėl narių ilgo amžiaus. Iš nedidelio skaičiaus narių mes turime apytikriai 35-kis šiais metais pasiekusius 85 metų amžiaus ir apie 80 pasiekusių 86 ir daugiau.

Sveikinu direktorių Praną J. Katilių išrinktą Taikos teisėju Scrantų mieste, kas aktualiai yra teisminiu postu. Aš taipgi sveikinu Mrs. Balandą išrinktą Waterbury miesto aldermone.

Sveikinu Waterburio kuopas, kurios jungtinai sudarė 10,000 dol. naujos gyvybės apdraudos kvotą paskiausio naujų narių vajaus laiku. 100 dol. bonas yra išmokėtas.

Fraternaliai jūsų,

V. T. KVETKAS, LRKSA sekretorius.

Dr. V. Šimaitis pasiūlė sekr. V. T. Kvetko raportą priimt, Mrs. Balanda parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Prez. pakvietė raportuoti iždininkę.

IŽDININKĖS RAPORTAS

LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA
TREASURER'S REPORT
RECEIPTS AND DISBURSEMENTS
January 1, 1969 to June 30, 1969

Total Checking Accounts Balance, January 1, 1969		$ 37,670.51
Receipts:	$ 241,563.18	241,563.18
		$ 279,233.69
Disbursements:		
First National Bank, Wilkes-Barre, Pa.	$ 4,672.50	
Miners Savings Bank, Pittston, Pa.	61,590.42	
Wyoming National Bank, Wilkes-Barre, Pa.	140,940.45	
Transferred to Dividend Account, Wyoming Nat.Bank	43,000.00	
Bank Charges: Checks Returned for NSF, Ind.Missing	146.82	250,350.19
BALANCE		$ 28,883.50
First National Bank, Wilkes-Barre, Pa.		
Balance as of January 1, 1969		$ 22,210.60
Receipts:	$ 200,165.78	200,165.78
		$ 222,376.38
Disbursements:		
Transferred to Miners Savings Bank, Pittston, Pa.	$ 4,672.50	
Transferred to Wyoming National Bank, Wilkes-Barre	58,000.00	
Transferred to Dividend Account, Wyoming Nat.Bank	105,000.00	
Bank Charges: NSF etc.	43,000.00	
	146.82	210,819.32
CASH BALANCE		$ 11,557.06
OUTSTANDING CHECKS		5,154.50
BALANCE OF BANK STATEMENT		$ 16,711.56
Miners Savings Bank, Pittston, Pa.		
Balance as of January 1, 1969		$ 11,717.14
Transferred from First National Bank, Wilkes-Barre, Pa.		58,000.00
		$ 69,717.14
Disbursements:	$ 61,590.42	61,590.42
CASH BALANCE		$ 8,126.72
OUTSTANDING CHECKS		5,937.70
BALANCE OF BANK STATEMENT		$ 14,064.42
Wyoming National Bank, Wilkes-Barre, Pa.		
Balance as of January 1, 1969		$ 3,742.77
Receipts:	$ 41,397.40	
Transferred from First National Bank, W-B., Pa.	105,000.00	146,397.40
		$ 150,140.17
Disbursements:	$ 140,940.45	140,940.45
CASH BALANCE		$ 9,199.72
OUTSTANDING CHECKS		6,925.69
BALANCE OF BANK STATEMENT		$ 16,125.41

SUMMARY

First National Bank, Wilkes-Barre, Pa.	$ 11,557.06
Miners Savings Bank, Pittston, Pa.	8,126.72
Wyoming National Bank, Wilkes-Barre, Pa.	9,199.72
TOTAL CASH BALANCE IN CHECKING ACCOUNTS, JUNE 30, 1969	$ 28,883.50

November 10, 1969

Respectfully submitted,

Leocadia Donarovich,
Treasurer.

P. J. Katilius pasiūlė iždininkės raportą priimti, dr. A. J. Valibus parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

IŽDO GLOBĖJŲ RAPORTAS

V. A. Jucius raportavo žodžiu. Jis paaiškino, kad prieš seimą buvo padaryta pilna knygų egzaminacija, taigi šiam susirinkimui finansinio raporto neparuošta. Toliau jis raportavo, kad dalyvavęs Lietuvių Kongrese Detroite. Savo vedamoj radijo programoj jis skelbęs Susivienijimo narystės vajų, vienok daviniai menki.

P. J. Katilius pasiūlė iždo globėjo Juciaus raportą priimti, B. Bobelis parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Iždo globėjas dr. Šimaitis taipgi žodžiu paaiškino, kad konstitucija numato metinę knygų egzaminaciją. Jis taipgi raportavo, kad, kaip Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas, lankėsi Los Angeles, Philadelphijoj ir kituose lietuvių centruose ir tas sudarė galimybes sueiti daugelį Susivienijimo narių. Jis taipgi pranešė, kad lapkričio mėnesį Chicagos apskritis rengia metinę vakarienę, kuri, gal būt, sukels kiek entuziazmo naujų narių įrašymo reikalu.

Dr. Valibus pasiūlė iždo globėjo dr. Šimaičio raportą priimt, Mrs. Balanda parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Dr. A. J. Valibus perskaitė savo statistinį raportą apie išegzaminuotas mirimų reikalavimų blankas, taipgi sirgimų beneficijų ir naujų narių blankas.

P. J. Katilius pasiūlė daktaro kvotėjo raportą priimt, V. A. Jucius parėmė. Raportas priimtas vienbalsiai.

DIREKTORIŲ RAPORTAI

Direktorius P. J. Katilius pasveikino savo du naujus bendradarbius direktorius ir pastebėjo, kad dabar yra pilna direktorių kvota. Kadangi jis turėjo daug laiko paskirti savo politinei kompanijai, tadgi mažai laiko buvo naujų narių įrašymui.

Mrs. Balanda taipgi raportavo žodžiu. Ji pranešė, kad Con-

(Tęsinys 4 pusl., 1-2 kolumnose)

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA

ŠV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE,

pasaulyje garsiausioje vietoje jau baigiama įruošti. Kiekvienam lietuviui branginančiam savo tautos kankinių atminimą dera būti šio paminklo kūrėjų tarpe.

Šių metų liepos 7 dieną
koplyčia bus dedikuota.

Savo auką atsiųskite prieš koplyčios dedikaciją!

Rašykite:
LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND
2701 E. 68th Street, Chicago, Ill. 60629

Nauji leidiniai

(PRISIŲSTI PAMINĖTI)

"Po Dievo antspaudais," Leonardo Andriekaus eilėraščiai. Išleido Pranciškonai. Iliustravo Telesforas Valius. New Yorkas. 1969. 106 pusl. Kaina 3 dol.

"Tiltai ir tuneliai", jaunųjų poezijos rinkinys. Viršelis Giedrės Žumbakienės. Išleido "Ateitis" 1969 m. Spaudė Tėvų Pranciškonų spaustuvė, Brooklyn, N. Y.

"Tėvynės Sargas", politikos ir socialinių mokslų žurnalas. 1969 m. Nr. 1. Redaktorius Domas Jasaitis. Viršelį piešė Paulius Jurkus.

"Pranešėjas", Liet. Žurnalistų Sąjungos centro valdybos neperiodinis biuletenis. Nr. 3. 1969 m. lapkričio mėn. Detroit, Mich. Redaktorius Vyt. Alantas, administratorius Vladas Selenis.

Tiesiant kelią Lietuvos Nepriklausomybei", 1916-1917 m. Vaišganto gimimo šimtąją metų sukaktį minint. Mecenatė Asta K. Veličkaitė. Redagavo Domas Velička, lietuvių literatūros lektorius, Chicaga. 1969. Kaina 1 dol.

"Rimai ir Nerimai", Juozo Tumo Vaišganto. Mažas paminklas dideliam žmogui Vaišgantui jo gimimo šimtaisiais metais. Išleido Pedagoginis Lituanistikos Institutas. Mecenatas Liet. Tautinės Sąjungos Cicero (16) skyrius. Kaina 2 dol. Chicaga, 1969 m.

"Lituanus", the Lithuanian quarterly (vol. 15), Nr. 2, summer 1969.

"Vytis", oficialus Liet. Vyčių organas. Nr. 1, sausio mėn. 1970 m., Chicago, Ill.

"Lietuvių Dienos", Nr. 10 (199), gruodžio mėn. 1969 m. Hollywood, Calif.

"Muzikos Žinios", Nr. 4 (187), gruodis, 1969 m.

"Eglutė", gruodis, 1969. Putnam, Conn.

"Šv. Pranciškaus Varpelis", 1970 m. sausio Nr. 1. Kennebunkport, Me.

Negras ambasadorius Švedijai

Washingtonas. — sausio 12 prezidentas R. Nixonas paskyrė Hampton Instituto, Virginijos valstybėj, prezidentą Jerome H. Holland ambasadorium Švedijai. Tai yra pirmasis negras paskirtas ambasadoriaus vieton. Pažymėtina, kad paskutiniais metais diplomatiniai santykiai su Švedija buvo nutraukti dėl Švedijos palankumo šiaurės Vietnamui ir teikimo politinio prieglobsčio JAV-bių militariniams dezertyrams.

St. Roche de l'Achigan, Quebeck, Canada. — Sausio 4 rytą ugnis iki pagrindų sunaikino dviejų aukštų medinį gyvenamąjį namą su visais gyventojais — iš viso žuvo 12 asmenų. Jų tarpe 5 vaikai.

Lietuvių kalbos vadovas

"Introduction to Modern LITHUANIAN"

Tai didelė ir plati lietuvių-anglų kalbos gramatika paruošta kalbininkų Leonardo Dambriūno, Antano Klimo ir William R. Schmalstieg.

Gramatika tinka norintiems geriau išmokti lietuviškai ir angliškai. 40 pamokų su pratimais; platus žodynas. Vertimams, pasikalbėjimams ir pasiskaitymams pateikti rinktinių lietuvių rašytojų, poetų ir liaudies kūriniai.

Kaina $7.00.

Galima įsigyti **"Garso" administracijoje**, P. O. Box 32 (71-73 So. Washington st.) Wilkes Barre, Pa. 18703.

LRKSA DIREKTORIŲ TARYBOS SUSIRINKIMO PROTOKOLAS

(Tęsinys iš 3 pusl., 5-6 kol.)

necticut apskritis artimoj ateity planuoja susirinkimą ir ji pareiškė vilčių, kad jis bus naudingas Susivienijimui.

Direktorius Bobelis pateikė savo raportą raštu, kurs seka:

Direktoriaus Br. Bobelio raportas

Paskutiniame susivienijimo seime, Waterburyje, stebėdamas delegatų pasisakymus įvairiais klausimais, priėjau išvados, kad svarbiausias tikslas visų pareigūnų yra narių verbavimas. Delegatai pasakė gražių žodžių. Visi nori, kad susivienijimas augtų ir stiprėtų, bet viena mintis kiekvieną stipriausia lydėjo—daugiau į Susivienijimą narių.

Kas laukia Susivienijimo, jeigu jame nebeliks narių, arba jei liks kiek, bet ir tie bus pasyvūs ir nedarbingi.

Šių minčių lydimas apleidau seimą su ryžtu nors po keletą naujų narių į metus prirašyti, kad būtų mirusiųjų eilės papildomos naujais nariais.

Savo pasižadėjimą pradedu su dviejų narių formaliai užpildytais pareiškimais, su 2000 dol. apdrauda ir su pilnu mokesčiu vieniems metams.

Bronius Bobelis, — Susiv. direktorius,, 115 ir 135 kuopų sekret.

Direktorius Bobelis taipgi įteikė dvi įrašytų naujų narių aplikacijas.

Dr. Valibus pasiūlė direktorių raportus priimt, Mrs. Donarovich parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Prezidentas Šimutis paskyrė Mrs. Balandą Direktorių tarybos vardu asmeniai pareikšti kompozitoriui A. J. Aleksiui užuojauta, dėl jo sūnaus mirties.

Prezidentas kviečia raportuoti redaktorių.

REDAKTORIAUS RAPORTAS

Po neseniai praėjusio 64-tojo seimo nedaug ką turiu savo raporte pasakyti.

Rugpiūčio 22-rą dalyvavau Lietuvos Vyčių metiniam seime įvykusiam Newark, N. J. Seimą sveikinau savo vardu, kaip garbės narys, ir nuo paties Susivienijimo. Taip aš buvau susitaręs su sekretorium prieš važiuojant į seimą. Savo sveikinime pabrėžiau Katalikų Susivienijimo finansinį tvirtumą, pavyzdingą abligacijų ištesėjimą savo nariams ir jų pašalpgaviams, raginau apsidraudimo reikale pirmoje vietoje statyti mūsų fraternalinę organizaciją. Atstovai ir svečiai sveikinimą ir kvietimą išklausė su dėmesiu ir palydėjo plojimais. Patys Vyčių vadovai duoda entuziastiškus užtikrinimus apdraudos reikalais kooperuoti su Katalikų Susivienijimu, raginant narius jame apsidrausti, betgi apčiuopiamų davinių kol kas nedaugiausia. Beje, kompozitoriaus Aleks. J. Aleksio pranešimu, Waterburio Vyčiai nori grupiniu būdu draustis mūsų Susivienijime.

Spalio 30 d. dalyvavau respublikonų tautinių grupių, dabar pasivadinusių Heritage Groups (Nationalities) Division ir tautinių grupių laikraščių atstovų konferencijoje ir priėmime Baltuose Rūmuose, Washingtone. Priėmimę dalyvavo prezidentas Nixonas ir viceprezidentas Agnew. Abu pasakė atitinkamas kalbas aukštai įvertindami tautinių grupių didelį įnašą į šalies ekonomini, kultūrinį ir politinį gyvenimą, didelį lojalumą šios šalies tvarkai. Priėmime pastebėjau kitus šešis lietuvius atstovavusius lietuvių respublikonų grupes ir lietuvių laikraščius. Bendrai imant, konferencijoje dominavo vengrai ir ukrainiečiai. Heritage Groups Divizijos direktorium yra vengras Laszlo Pasztor.

Sekretoriui V. T. Kvetkui sirguliuojant, kiek reikėjo, kooperavau su centro įstaigos darbininkėmis, ypatingai padedant atsakytį į lietuviškai rašomus laiškus.

Matas Zujus, redaktorius

Dr. V. Šimaitis pasiūlė redaktoriaus raportą priimt, Br. Bobelis parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Narystės reikalai.

Užbaigus raportų priėmimą sekė svarstymas naujų narių vajaus. Išsireiškė visi tarybos nariai mėgindami surasti naujų budų pagyvinti vajaus akciją.

Br. Bobelis pasiūlė pratęsti dabartinio vajaus planą iki 1970 metų liepos 1 dienos, dr. V. Šimaitis parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Prez. Šimutis paskirstė rajonų pirmininkus šia tvarka:

V. Jucių — Pittsburgho, Clevelando ir Detroito rajonams;
Dr. V. Šimaitį — Chicagos rajonui;
Pr. J. Katilių — Luzerne ir Lackawanna apskričių rajonams;
Mrs. A. Balanda — Naujajai Anglijai;
Br. Bobelį — New Yorko ir New Jersey rajonams;
Mrs. J. Gilbert — Schuylkill rajonui.

Į posėdį atvyko dvasios vadas prel. J. F. Baltusevičius.

Prezidentui pakvietus, dvasios vadas savo raportą išdavė žodžiu paaiškindamas, kad jo svarbiausios pareigos yra rūpintis gyvų ir mirusių narių dvasiniais reikalais.

V. A. Jucius pasiūlė dvasios raportą priimt, dr. Šimaitis parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

ANTROJI SESIJA

Antroji Direktorių tarybos sesija pradėta 1.35 po pietų, dalyvaujant visiems viršininkams ir direktoriams, dalyvavusiems pirmoje sesijoje.

Sekretorius priminė. kad Direktorių taryba turėtų apsvarstyti dividendo mokėjimo reikalus ir pasiūlė, kad aštuntasis iš eilės dividendas būtų išmokėtas 1970 metų antroje pusėje. Dr. Šimaitis pasiūlymą parėmė. Priimta vienbalsiai.

Narystės reikalai.

Sekr. Kvetkui raportavus apie narystės nuostolius susidariusius iki 1969 m. lapkričio 1 d., diskusijos narystės reikalais vėl atnaujintos.

Prez. Šimutis rekomendavo palaikyti kontaktus su Lietuvos Vyčiais lokaliniu pagrindu.

Mrs. Donarovich paaiškino planą, kurį vartoja kai kurios organizacijos sugražinti narį organizacijon, kurio certifikatas būna pribrendęs po 20 metų narystės mokesčių mokėjimo (pavyzdžiui imama 1000 dol. apdrauda).

Toks narys kviečiamas pinigus palaikyti organizacijoj, išsiimant kitą certifikatą 1,000 dol. apdraudai, pagal jo dabartinį amžių. Mokesčius už antrą certifikatą pilnai ar dalinai mokėtų Susivienijimas. Narys turėtų privilegiją iškolektuoti jo pirmąją 1000 dol. apdraudą bile laiku ir jeigu jis tą padarytų, tuomet už antrąjį certifikatą turėtų mokėti pilnus mokesčius pats narys. Tarybos supratimu, tokiu atveju asmeninio kontakto palaikymas būtų būtinas.

Antroji sesija uždaryta 4:50 P.M.

TREČIOJI SESIJA

Trečiąją sesiją prez. Šimutis atidarė lapkričio 11-tą, 9:20 ryto.

Maldą sukalbėjo dvasios vadas prel. J. F. Baltusevičius.

Dalyvauja visi Tarybos nariai, išskyrus sekretorių V. T. Kvetką, kurs dėl nesveikatos negalėjo į posėdį atvykti.

Mrs. Donarovich perskaitė pirmos ir antros sesijų užrašus. P. J. Katilius pasiūlė priimt, kaip skaityta; dr. Šimaitis parėmė; pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Prez. Šimutis pakvietė raportuoti viceprezidentą adv. Thomas E. Mack.

Viceprezidentas raportavo žodžiu, kad jis nuo praeito metinio susirinkimo įrašė aštuonis naujus narius. Jis taipgi pastebėjo, kad jis, V. T. Kvetkas ir prel. J. F. Baltusevičius tvarko investmentų problemas ir jis sugestavo, kad gal būt, mes turėtume perkainuoti mūsų investmentų portfolio. Jis taipgi reportavo, kad būta kelių legalių reikalų į kuriuos atkreiptas jo dėmesys.

Dr. A. J. Valibus pasiūlė viceprezidento raportą priimti, prel. J. F. Baltusevičius parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Egzekutyvio komiteto raportas.

Prel. J. F. Baltusevičius raportavo, kad nuo praeito Direktorių tarybos susirinkimo Egzekutyvis komitetas sutvarkė kelis mortgečius. Taipgi būta legalių reikalų, reikėjo prisilaikyti įstatų ir konstitucijos, kad prisitaikyt prie apdraudos departamentų reikalavimų.

Dr. Valibus pasiūlė Egzekutyvio komiteto raportą priimt, Mrs. Balanda parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Dr. Šimaitis pasiūlė Egzekutyvio komiteto nariais užtvirtint tuos pačius direktorius ir jeigu yra reikalas papildyt alternatais. Br. Bobelis parėmė. Prez. Šimutis alternatais paskyrė dr. Valibų, Mrs. Donarovich ir P. J. Katilių. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Dr. Šimaitis pasiūlė patvirtinti dabartinį legalį patarėją adv. Mack. Br. Bobelis parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

"Garso" reikalai.

Prez. Šimutis perskaitė laišką gautą iš anglų skyriaus redaktoriaus kun. Petro P. Činiko, kuriame jis stipriai rekomendavo, kad Direkotrių taryba išrinktų vieną arba du atstovus pasitarti su viena Chicagos firma, kuri yra interesuota ieškoti skelbimų "Garsui" ir kad tuo būdu būtų galima laikraštį vėl išleisti mėnesiniu. Taryba autorizavo L. Šimutį ir dr. Šimaitį pasitarti su firmos pareigūnais dėl tolesnių diskusijų ir informacijos. Vienok atsižiūrint dabartinės finansinės padėties, "Garso" leidimas paliekamas dabartine tvarka.

Prez. Šimutis taipgi raportavo, kad kun. Činikas, nors užėmęs naujas "Draugo" administratoriaus pareigas, stengsis angliškąjį skyrių "Garse" vesti toliau.

Prez. Šimutis raportavo, kad išleidimas sesers Thimotėjos veikalo apie Amerikos lietuvių katalikų veiklą atsieitų apie 7,000 dol.

M. Zujus išsireiškė, kad Direktorių taryba turėtų susipažinti su veikalo turiniu pirm darant nuosprendį.

Prel. J. F. Baltusevičius pasiūlė veikalą pervesti Spaudos informacijos komisijai ir remiantis jos rekomendacija taryba padarys savo nuosprendį. Dr. Šimaitis parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Prez. Šimutis paskyrė prel. Baltusevičių, Kvetką ir dr. Šimaitį atstovais Amerikos Lietuvių Tarybai.

Pagal nusistovėjusią tradiciją — skirti kalėdinę dovaną nariams sulaukusiems 85 metų ir daugiau. Mrs. Donarovich pasiūlė skirti po 5 dol. kiekvienam nariui sulaukusiam 85 metų amžiaus ir daugiau; dr. Šimaitis parėmė; pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Direktorių taryba pareiškė savo pasitenkinimą dabartiniais apdraudos planais, vienok jeigu būtų reikalas centras ir aktuaras galėtų paruošti naują planą.

Praeitas seimas priėmė pageidavimą parūpint konvertus su pašto ženklais kuopų sekretoriams. Prel. Baltusevičius pasiūlė išgauti pašto įstaigos leidimą ir įvesti "Postage Paid" konvertus kuopų sekretoriams. Dr. Valibus parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Trečioji sesija uždaryta 11:50 A.M. pietums.

KETVIRTOJI SESIJA

Ketvirtoji Direktorių tarybos sesija pradėta 2 val. p.p. dalyvaujant visiems viršininkams ir direktoriams, kaip ir trečioje sesijoje.

Praeitam seimui išrinkus komisiją studijuoti Susivienijimo reikalus, prezidentui Šimučiui pavesta pranešti komisijai apie jai pavestą darbą.

Tarybai įteikta aplikacija mortgečiaus reikalu. Pasvarsčius ir išklausius Mrs. Donarovich paaiškinimų, kad dabar balansas grynais banke yra mažas, Egzekutyviam komitetui pavesta mortgečių išduoti, kuomet bus prieinamų pinigų.

Prel. Baltusevičius pasiūlė M. Zujui paskirti 40 dol. už suredagavimą seiminio leidinio; dr. Šimaitis parėmė; pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Mrs. Donarovich pasiūlė pakelti centro įstaigos tarnautojų algas, taipgi redaktoriui po 25 į mėnesį. Priede to,skirti bonus tarnautojoms už viršlaikinį darbą rugsėjo ir spalio mėnesiais iš priežasties sekretoriaus ligos ir negalėjimo būti ofise. Kam ir kiek tokių bonų priklauso, tai nustatyti pavesta sekretoriui Kvetkui. Prelatas Baltusevičius parėmė. Priimta vienbalsiai.

Prez. Šimutis rekomendavo, kad dvasios vadui, viceprezidentui, iždo globėjams, daktarui kvotėjui ir direktoriams būtų pakeltos algos iki 300 dol. į metus. Prel. Baltusevičius pasiūlė rekomendaciją priimti, dr. Šimaitis parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Dr. Šimaitis pasiūlė iždininkės alga padidint trimis šimtais dolerių į metus. Prel. Baltusevičius parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Dr. Valibus pasiūlė padidint sekretoriaus algą 1000 dol. į metus.

P. J. Katilius pasiūlė prezidento algą pakelti iki 1,200 į metus. Dr. Šimaitis parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Algų pakėlimas įeina galėn su 1969 metų lapkričio 1 d.

Dr. Šimaitis pasiūlė kompensuoti iždininkę vieno mėnesio alga už jos darbą sąryšy su praeitų dviejų dividendų išmokėjimu. Dr. Valibus parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Mrs. L. Donarovich, sekretoriaus pavaduotoja

MALDAKNYGĖ —

DIDYSIS

RAMYBĖS ŠALTINIS

PREL. PR. JURO

Pataisytas III leidimas

Išleido Tėvai Pranciškonai 640 pusl. Kaina 2 dol. Labai patraukli, tinka kaip dovana visokiomis progomis.

Užsisankant kreipkities:

GARSAS

P. O. Box 32 (71 - 73 So. Washington Street)
Wilkes - Barre, Pa. 18703

Lenkiškų mokyklų skaičius mažėja

Mokytojas pensininkas Č. Šaduikis laiške į Vilniuje leidžiamą lenkišką komunistų partijos dienraštį "Czerwony Sztandar" rašo, šią vasarą skaitęs tame laikraštyje nusiskundimą, kam lenkiškas mokyklas lankantieji mokiniai neišmokstą lietuvių kalbos ir paskui jiem sunku esą įstoti į politechnikumus, kur reikia mokėti lietuviškai, reikia net stojamuosius lietuvių kalbos egzaminus laikyti.

Šaduikis pastebi, kad ir lenkiškose mokyklose yra pakankamai laiko išmokyti mokinius gerai lietuviškai. Jis pats buvęs mokytoju 35 metus, 18 m. lietuviškose, 17 — lenkiškose pradinėse mokyklose. Jis dėstęs ir lietuvių kalbą lenkiškose pradinėse mokyklose (antrais, trečiais ir ketvirtais mokymosi metais), ir pasekmės buvusios visai neblogos.

Tuo tarpu, kaip tenka iš kitų šaltinių patirti, mokinių skaičius lenkiškose mokyklose mažėjąs. Lenkų inteligentija perkelianti savo vaikus į lietuviškas mokyklas, kad būtų lengviau patekti į universitetą. Lenkiška "prastuomenė", sako, bėga į rusiškas mokyklas (ir kalbėti stengiasi daugiau rusiškai, todėl sakoma, kad šiuo metu Vilnių lenkai rusina kažin ar ne labiau, kaip rusai). Lenkiškų mokyklų skaičius dėl to irgi mažėjąs. (Elta)

Skatina šlovinti Lenino sukaktį

Lenino gimimo 100-jai sukakčiai artėjant (balandžio mėn.), visi Sovietijoje gyveną skatinami 'visomis savo jėgomis' gerbti sukaktį. Meno , kultūros darų žmonės įpareigojami nepamiršti įamžinti Leniną . . . Tai jiem į galvas kalama posėdžiuose, susirinkimuose, spaudoje, per radiją.

Kaip Leninas "įsiviešpatauja" menininkų kūryboje (partijos, ne pačių menininkų valia) liudija Kaune gruodžio 12 d. Dailės muziejuje atidaryta dailės paroda, skirta Lenino gimimo sukakčiai.

Parodoje dalyvauja per 100 kauniečių menininkų — dailininkai, skulptoriai, grafikai, keramikai ir tekstilininkai.

"Tiesa" paskubėjo pranešti (nr. 288, gruodžio 13), kad lietuviai dailininkai tai parodai patiekę "brandžiausius pastarųjų metų kūrinius . . ."

Jie, aišku, turi būti patys "brandžiausi", nes parodoje išsiskyrę darbai: P. Poručio paveikslų ciklas "1918 metai Lietuvoje", B. Dambrausko drobė "Spalio revoliucijos štabe", A. Krištopaičio paveikslas "Raudonieji žirgai", S. Nenortos "Politkalinių išlaisvinimas" ir kt.

Kiti dailininkai, kaip R. Kalpokas, J. Janulis, E. Survila, M. Ostrauskas sukūrę portretus "naujo gyvenimo kūrėjų, kovotojų už Tarybų valdžią Lietuvoje . . ."

(Elta)

Buenos Aires lietuvių parapijos sodelyje pastatytas paminklas žuvusiem už Lietuvos nepriklausomybę.

Okupuotoje Lietuvoje

Kultūros žinios

Vilniaus valst. operos ir baleto teatras, jam pasirašius sutartį su Maskvos Didžiuoju teatru, nuo sausio mėn. 22 d. 10 dienų vaidino Didž. teatre ir dar Kremliaus Kongreso rūmų salėje.

Būdinga, kad maskviečių publiką supažindinti su lietuvių teatro siekimais ar kūrybiniais bruožais parinktos dvi lietuvių kūrėjų operos, pasižyminčios tendencija bei vad. 'buržuazinio nacionalizmo' smerkimu. Tai .V. Paltanavičiaus opera "Kryžkelė" ir paties operos baleto teatro direktoriaus V. Laurušo "Paklydę paukščiai", kuriuose piktai puolami lietuviai — išeiviai, nuo komunizmo "rojaus" pasitraukę į Vakarus.

Vilniuje, operos ir baleto teatre vėl atnaujintas J. Indros baletas "Audronė". Jis buvo pastatytas 1957 m. (baletmeisteris V. Grivickas) ir scenoje buvo pasirodęs daugiau kaip 80 kartų.

Vilniaus kino teatruose, net keliuose, metų pabaigoje turėjo didžiausią sėkmę seniau pagamintas JAV filmas "Geriausi mūsų gyvenimo metai" (dalyv. Frederic March). Jį teigiamai vertino ir spauda, teigusi, kad režisierius, W. Wyler, filme išvengęs "šlovinti amerikietinį gyvenimą ir būdą".

Vilniečiai nepaprastai domėjosi ir prancūzų pastatymo, taip pat nebe naujos gamybos filmu, "Anželika — angelų markizė". Kiek patirta, į abu filmus dažnai pritrūksta bilietų, tuo tarpu kino teatruose kur rodomi sovietų ar kitų respublikų gaminiai, tuščių vietų — šimtai.

Ryšium su kompozitoriaus Juozo Naujalio gimimo 100-siomis metinėmis Kauno vidurinei meno mokyklai buvo suteiktas Juozo Naujalio vardas.

Kitataučiai studijuoja lietuvių kalbą

Kai kurių kraštų kalbininkai atvyksta į Vilnių studijuoti lietuvių kalbos. Kaip paskelbė Tiesa (nr. 283, 1969) seniau Vilniaus universitete studijavo vienas lenkas ir suomis.

Dabar gi, jau keli mėnesiai, filologijos fakultete studijuoja norvegas M. Rinholm ir iš Londono atvykęs Rufus Price. Nuo naujųjų metų jiems lietuvių kalbą dėsto A. Pupkis.

Rinholm, paklaustas, kodėl susidomėjęs Lietuvių kalba, atsakęs: "O tai labai graži ir įdomi kalba. Ji gali būti raktu į daugelio indoeuropiečių kalbų lyginamosios kalbotyros neišspręstas problemas". Abu užsieniečiai Vilniaus universitete mokysis 10 mėn.

Parašė "Sanskrito Vadovėlį"

Vilniaus universiteto docentas Rič. Mironas parašė "Sanskrito vadovėlį", skiriamą filologam. Be 45 pamokų, įdėtas 6,5 tūkstančio žodžių sanskrito lietuvių kalba žodynėlis.

Leningrado filharmonijos simfoninis orkestras 1969 m. gruodžio 7 d. pirmą kartą atliko Čiurlionio simfoninę poemą "Jūrą". Orkestrui dirigavo lietuvis dirigentas Juozas Domarkas. (E.)

Lietuvos gyventojai, jau apie trejus metus, negauna stalinių kalendorių. Neįmanoma gauti ir sieninių. Kalendorių ieškantiems aiškinama: "Kalendoriai bus parduodami pagal paraiškas tik įstaigoms". (Elta)

BEVEIK UŽ PUSĘ KAINOS

"Atsiminimai iš Balfo veiklos". 404 psl., apie 150 įdomių nuotraukų iš Amerikos ir Europos lietuvių gyvenimo. Čia rasite mokinių grupes, chorus, veikėjus ir t. t. Pamatysite kaip atrodėte prieš 20-25 metus.

"Vytautas the Great". 202 psl. Anglų kalboje istorinis veikalas, nušviečiąs Lietuvos didingą ir garbingą praeitį 14 ir 15 šimtmečiuose. Jaunimui ir kitataučiam ypač svarbu ją perskaityti.

Abiejų knygų autorius — prel. J. B. Končius.

Už abi knygas su minkštais viršeliais tik 5 dol., o už abi knygas su kietais viršeliais tik 7 dol.

Galima įsigyti **"Garso" administracijoj:** P. O. Box 32 (71-73 So. Washington str.), Wilkes Barre, Pa. 18703.

GARSAS • Lithuanian R. C. Alliance of America

English Section

Edited by P. P. CINIKAS, M.I.C.

THE CHURCH OF SILENCE

BY PAUL GABRIS

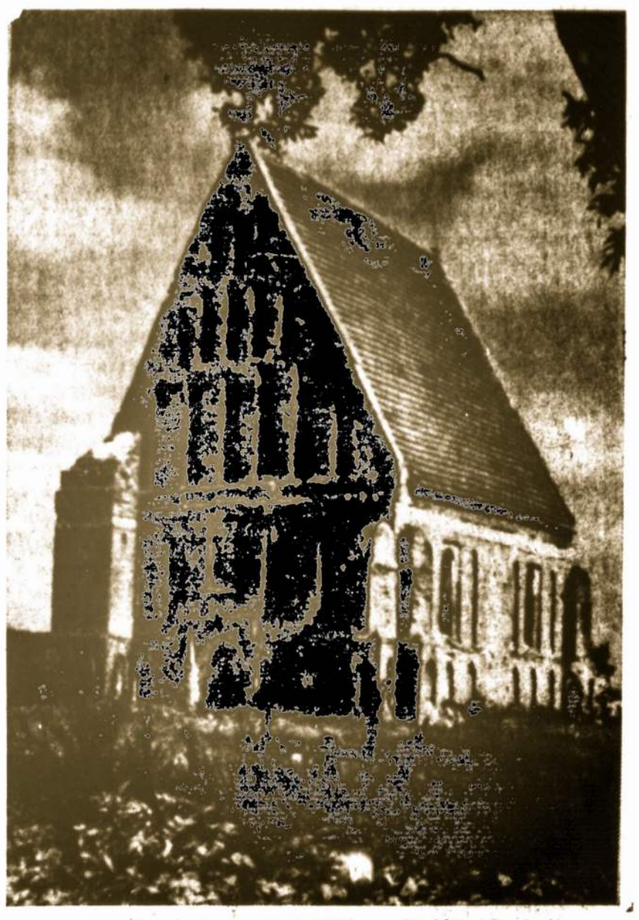

The oldest church in Lithuania at Zapyskis

"With a bruised heart, I Implore You (Holy Babe), cut short the days of our trials. If you wish a sacrifice, take it from me, but give me the courage and fortitude of the martyrs. Amen."

Such was the Christmas prayer of the four Lithuanian prisoner girls wasting away in the flower of their youth, as a result of inhuman treatment in Northern Siberia, to where they were deported far from their homeland, Lithuania.

Those girls express the spirit of all Christian peoples of the present day Church of Silence, suffering the persecutions of the Soviets. Bishops, priests, enslaved peoples behind the Iron Curtain and you my dear listeners are resolved that those girls and thousands of other prisoners suffering in wastelands of Siberia will not give up their Faith. Today, we are gathered together to pray that the time of their suffering will be shortened and that their persecutors will be banished from this earth.

This spirit of determination was expressed by the example of the saintly Archbishop Theophilis Matulionis of Kaišedoriai. Of the 62 years of his priesthood, he spent 4 years under nazism and 28 under communism (24 of them in Soviet jails). And in those 24 years of suffering in Soviet prison, Archbishop Matulionis equaled and at times outdid those of Yugoslavia's Aloysius Cardinal Stepinac, Czechoslovakia's Josef Cardinal Beran and Hungary's Josef Cardinal Mindszenty, a refugee in the American Legation at Budapest. Arch. Matulionis died in occupied Lithuania on Aug. 20th 1963.

Many things will be related to the Church of Silence in Lithuania. The Christians suffering for their religion behind the Iron Curtain are undergoing the same trials because the same cruel masters in Moscow give the orders and set the tempo of persecution throughout the Soviet world. No one occupied nation is treated more leniently than anothr. The Soviet hate for Christ is the same in all nations that they have conquered. The atheistical commands are the same for all nations in their Union of Socialistic States.

According to a National Catholic Welfare Conference news bulletin of June 9, 1963 from Berlin: "The priests in Lithuania are very active among the young people. They organize choirs, orchestras and athletic events. These priests also speak out as advocates of patriotism and national interests. They try to retain the frequency of pilgrimages to traditional shrines. The atheistic organ claims that the pilgrimages of these shrines, for instance to the chapel of Our Lady of Vilna, bring large incomes to the priests. Therefore the clergy try to organize new centers of miracles.".

This same news source makes the report that in all of the Soviet Union there are but four Roman Catholic archdioceses: Vilnius and Kaunas in Lithuania; Riga, Latvia; and Mohilev, Belorussia. And the same source from the N.C.W.C. quotes makes this further statement: There is no Roman Catholic Episcopate in the Soviet Union, neither on a countrywide scale nor in the individual union republics. Apostolic administrators head the metropolitan chanceries. They participated in the first session of the Vatican Council.

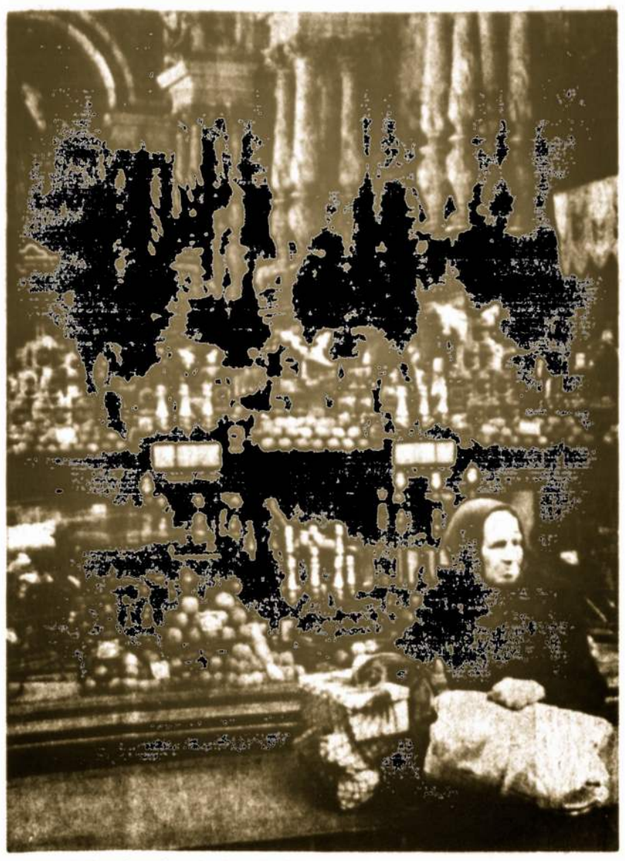

Many of the churches in Russia have been converted into market places.

On the Feast of the Immaculate Conception in 1959, His Holiness, Pope John , issued a letter to the bishops of Lithuania upon the occasion of the 350th anniversary of the death of the saintly Merkelis Giedraitis, one of the first and foremost bishops of Lithuania. In this letter His Holiness correctly appraises the situation of the Catholic Church in Lithuania and the other nations behind the Iron Curtain.

"We know well the difficult times you are living in and we sincerely appreciate your sufferings. For many years now, the Catholic Church in your beloved country is experiencing many severe difficulties: the bishops and priests cannot perform their duties and the faithful are not able to practice their Christian religion.

"The shepherds of your Church are exiled from their country or are not allowed to live in their dioceses; far from their faithful they are not able to work freely or to perform their parochial duties. Many priests and more of the faithful have been exiled or thrown into prisons where they have died because of broken health and sufferings for their fidelity to the Faith and the Truths of their Holy Mother the Church. Your religious are dispersed, their properties and monasteries have been confiscated; Catholic Action societies have been banned, their schools have been closed and they have opened others that not only forbid the teaching of Christian Truths but extol and propagate atheism; civil authorities have burdened the freedom of the Church with many obstacles and difficulties; newspapers, magazines and Christian periodicals which the faithful edited so wisely and successfully have been silenced long ago and they are missed sadly."

What His Holiness, the late Pope John XXIII, stated in a general way can be detailed with the following figures: more than 700 priests were carted off to Siberia or suffered in Soviet prisons; about 800 priests remain in the country, but most of them are hindered in their work and cannot be active; at one time there were 425 seminarians in the four seminaries, but now only 35 are studying theology in the one seminary allowed to stay open; 924 sisters have been turned out of their convents and their properties confiscated; 726 rectories and 149 churches have been destroyed and 572 others have been nationalized and are being used for other purposes. That is but a short list of the damage done to the flourishing Church of Lithuania.

During the past few years, newspapers in Lithuania have been mentioning the inroads of a few Protestant sects upon the population of Lithuania. To combat this influence, the official newspapers have been urging the Soviet citizens to use "methods of persuasion and by ideological influence". When parents are found teaching their children religion, the Department of Education in Vilnius sets out to sue the parents to deprive them of their rights as parents.

Then too, the Soviets are warning the people about the newest type of pastoral activity that is found in Lithuania.

They say: "Priests are using a new approach to the people. Now-a-days the priests can fashion a cap, plane a table, play music at picnics, paint pictures. There are others that can solder a pot, fashion a scapulary, repair petroleum cooking stoves, cure animals and boils, glaze windows, repair motorcycles and are regular jacks of nine trades. But the worst thing about these priests is this: they make photostats of holy pictures and distribute them to the people."

During the 15th century all of Lithuania was taken over by the Calvinists. Where the people did not embrace Calvinism, the landed gentry of that date resorted to force: they attacked the Catholics, robbed them and even burned their churches or confiscated their properties.

In 1608 some young shepherds were watching their flocks in a field near the little town of Šiluva, when they suddenly saw an apparition: it was Our Lady; she was standing there on a rock and silently weeping. The children told their parents about the apparition and after much doubt, the neighbors and a Calvinist preacher gathered at the rock. Our Lady again appeared and when she was questioned why she was weeping, she answered: "Formerly my dearly beloved Son was worshipped on this spot, now this soil is given over to the plowman and the sower."

That event sparked the return of Lithuania to Catholicism. The people never again wavered in their faith. They are being sorely tried in the ways of their Faith at this time by the persecution of the Soviets.

Lithuania has Our Lady as its protectress and she will not fail her people. The sparks of Faith will somehow remain alive and Mary will provide the incidents and the circumstances of freedom for the Faith of the People.

(Cont. page 6, col. 6)

Many shrines, graves and crosses have been erected in Lithuania in memory of the freedom fighters. Gradually all of them have been destroyed. The above is a picture of shrine before it was destroyed.

THE FLICKERING CANDLE

Juozas Gruzas

Translated by: F. JOHN MOTEIKIS

For a long time I wanted to write a diary and to enter but one event. At last, with trembling fingers, I picked up my pen and began to write this ridiculously short entry.

That which I shall describe here was by no means an adventurous experience. Petty and indescribable circumstances made it a tragically depressing trial. This event represented the complete concentration of our tiny family's fate and character into one hour, one tiny iota of time. An iota of time more actual than my forty meaningless years of life.

My father owned a two hundred fifty acre farm and had large sums of money. He was of average build, a stubborn character with an unusual propensity for riches. People used to say, "Rupeika has a head," but they feared him like fire.

My saintly mother, like some unearthly bird, had long flown from our nest. She was a very frail plant from a distant clime that had been transplanted into this hardy soil, but had never taken root. Soon she departed again for heaven, leaving her shell to rot here in the earth.

Of the Rupeika family only the two of us remained. Rarely did both of us meet: rarely did we converse seated at the oak table in the old drawing room. However, after every meeting, after every talk, sorrow and darkness engulfed my soul.

When I returned to study, father would walk about the large farm, alone, heavy-hearted, hated by the servants and avoided by his neighbors. In the spacious rooms of the large house musty pictures cast long shadows and oppressive silence reigned.

Once I had to return to talk over some family matters. It was autumn — a rainy, windy and dreary day. On such a fall day as I listened to the wind, I imagined someone's fate, heard some being complaining, moaning, crying...

Father and I sat in the drawing room. The autumn wind howled and screamed in pain. The flames of the candles on the window sill darted about like yellow butterflies. Large striped shadows played in the drawing room. Outside darkness reigned — like eternal death.

Father was silent and thoughtful as he gloomily puffed on his pipe.

I was also deep in thought, immersed in myself, and gazed into the darkness outlined by the white window frames. In my heart a certain secret restlessness sprang up and played. In this silence fraught with an air of expectancy, I seemed to hear with spiritual ears vague, distant echoes and I felt lonely. It seemed as if someone would knock at the heavy oak doors, enter with a smiling face, with merry words of greeting that would clear the shadows of gloom, make conversation flow and free each one from self depression.

"Such a night... fit only for thieves...", father finally spoke shaking his head as though talking to himself.

"Oh, yes... Such a night only arouses sadness..."

Again we became silent and listened to the ceaseless crying of the wind. The drawing room was gloomy and cold, although the large stove had burned half the day.

"On a night like this Petronis storeroom was torn away. Even dogs can't feel anything on such a night. If you meet a thief... shoot him on the spot!... worse than a mad dog!..."

"But there are the courts.."

"Owls' naps, not courts. Shoot a thief like a mad dog".

He squeezed his pipe in his hands, while his deeply sunken eyes flamed.

I became more uncomfortable and flushed.

We were silent. Deep wrinkles creased father's brow.

The wind cracked tree branches, whistled under the eaves, cried beneath the windows.

Like the crying wind, a deep sadness flew in from a distant place...

I was silent and thoughtful as I bowed my head. I tried to enumerate the virtues, but sadness weighed me down.

Father moved restlessly, He wasn't finished yet, he wanted to say more, to convince me.

Now more calmly, he explained:

"If you shoot a robber —you are not responsible either to God or to man. Honest people will only thank you and God won't punish you. God permits self-defense... And you must defend yourself, you must! How you sweat and worry until you raise an animal or save a cent. You rejoice in it...It is your only comfort... Then, while you sleep, rest after the day's work, a thief sneaks in and steals your fortune, your only comfort."

He spoke sincerely, with feeling. Now, you could not disagree with him. He looked for me to agree, to confirm his words.

Each time he spoke, explained a thing, he longed very much for my agreement. That was his greatest desire. As if purposely, almost always I had to disappoint him. He would have begged my agreement, my moral support, had his pride permitted. But I could not... He was always alone, had no one to speak to... He gave only instructions, orders and accepted humiliations.

I was the worst son in the world.

"A thief can always be tied up," I said forcing this completely unnecessary conversation.

"Dolls can be tied up!" he cut me off angrily, dissatisfied with my thinking. "Look what happened to Simkus... He was a fine man... He tried to tie up a thief, but the thief stabbed with a knife and Simkus grabbed for his stomach. There... Holding back his insides with his hands, he managed to stagger into the house.. The next day he died..."

Suddenly he began to shake and grabbed his chest.

"My drops... There, over there."

Quickly I gave him the drops for his heart attack. After taking the medicine, he rested his head on the high back of the chair. With his eyes on the ceiling, he gasped for breath. He was amazingly patient.

I felt very sorry for father and wanted to help him, but I knew that each suggestion, each idea of mine would bounce off him like from the hardest rock. Even the suggestion that he seek good doctors was summarily dismissed. It seemed to him a senseless waste of money. He listened to the words of others only when they agreed with his own opinion.

"Why did you begin to talk needlessly of such awful things? It's bad for you." I decided to warn him.

He was quiet for a long time. Then, as if he hadn't heard my warning, he said:

"It passed."

"I was afraid."

"You are too fearful."

I just shrugged my shoulders. I felt deeply pained at the unfounded insinuations he made. I saw clearly how he always purposely tried to humble my tolerance, even my sympathy, if I had any. My tolerance was his greatest fear, especially since he did not know how to fight it.

Unable to bear his torturing dissatisfaction, his guile, I finally asked:

"Father, why are you so dissatisfied with me today?"

He paled at my sudden candor and two sharp furrows dug deeply into his forehead.

He looked at me for a while, thoughtfully, then said: "I did not expect my son to plot against me with a neighbor." And he laughed angrily.

"I don't understand."

"You talked with Stankus today, didn't you?"

"I spoke to him."

"I spoke to him."

"Ah, so you wanted to defend yourself."

"Stankus asked to have the auction postponed."

"And you promised?"

"I promised to try. A family with small children can't be thrown out on the street."

(Cont. next page, col. 1)

LATIN IS NOT SO OLD

J. Aistis

The Lithuanian language, like the Latin language, is a member of the Indo-European family. It is noted for the fact that it has preserved the oldest known word forms and sounds. The oldest remnants of the Greek and Latin language are more evolved than the corresponding Lithuanian words that are in daily use at the present time. For example, let us examine some primitive word endings:

Lithuanian: — as; Latin: — us; Greek: — os; Sanskrit: — ah. We see that the Lithuanian language has preserved not only the original vowel of the ending, but also the consonant, which even in Sanskrit remains only in the form of an aspirate. For this reason, in comparative linguistics, Lithuanian word forms are of great importance because it is from them that we can reconstruct the parent Indo-European language from which flow all the living and dead Indo-European languages.

Language is a living thing and in a continuous state of change. This change is twofold — in words forms and in vocabulary. The word forms tend toward simplification while the vocabulary either becomes obsolete or takes on new meanings or connotations. At the same time new words must be borrowed or coined to express new ideas or objects.

The word iron will serve as illustration. Nearly every language of the Indo-European family expresses this term differently. The reason for this lack of similarity is that iron was not discovered until after the Indo-European nations had become dispersed and were living as separate groups. So we conclude that by the time that iron was discovered, the language of each of the members of the Indo-European family had evolved its own independent status.

Thus when we compare languages which arise from a common source we find some words which are very similar and some which are entirely different. The reason for this is that some languages either had no need for such words or, because of changed living conditions, lost the original words. When a need arose for such words, they either coined new ones or borrowed them from their neighbors. Under such circumstances, even though the word was borrowed from a related language, often it was so deformed that only an expert philologist could recognize the relationship. In very early times — before the advent of written language — the common people had a tendency to corrupt the borrowed word according to their own fancy. That is, they adapted the borrowed word to the sounds and endings of their own language. Sometimes, too, this corruption of words was brought about directly by a so-called "popular etymology," since the masses had an aversion for using unintelligible terms. Such was the process in olden times and the same is true in our own times in respect to borrowed words.

Philology, however, attempts to reconstruct even the corrupted words and to find norms according to which these changes took place. By this method even the corrupted words and sounds are traced to their original forms and sounds. We notice, for example, that in various Indo-European languages the same words have different sounds: Latin — frater and fores; Lithuanian — brolis ir durys. So we conclude that the Latin f sound has evolved either from b or d. We can apply this same principle to other languages, even to the English language, but with this difference, that with the aid of the Lithuanian language we can reconstruct even the oldest word forms.

In examining the evolvement of languages we pay special attention to the accented and initial syllables because it is these syllables which are pronounced with greater care and as a result best preserve the original sounds.

Thus, in comparing, the Latin and Lithuanian languages we find that the primitive a sound has become, in the open syllables, an o in Latin —

Lithuanian	Latin
avis —	ovis
ratas —	rota
naktis —	nox (noctis)
a(n)sa —	ansa (handle)
angstas —	angustus
edu —	edo
jungas —	jugum
barzda —	barba
dievas —	deus
kas —	quis
mirtis —	mors (mortis)
senis —	senex
trys —	tres
vyras —	vir (viri)

These few points tend to confirm the following statements:

"The Lithuanian language is more ancient than Greek, Latin, German, Celtic and the Slav tongues. It belongs to the Indo-European and is the nearest idiom to Sanskrit. The resemblance, indeed, is so close that Lithuanian peasants can understand Sanskrit sentences pronounced by scholars. Hence philologists generally agree that Lithuanian is the most ancient of all the living languages. A remarkable feature of Lithuanian is also the fact that it has as much likeness to Greek and Latin as to Sanskrit."

LITHUANIAN IN THE NEWS

The Most Reverend Anthony Deksnys, D.D., Bishop of the Lithuanian Community in Europe, is shown visiting with the children of the February 16th School in Germany. Bishop Deksnys has been visiting all of the Lithuanian communities of Europe and bringing them much needed help. His work can be supported through the offices of the Lithuanian Catholic Religious Aid, Inc., 64-09 56th Rd., Maspeth, N.Y. 11378, — where Fr. S. Raila conducts the affairs of the relief activities. Bishop Deksnys was formerly pastor of Immaculate Conception parish, E. St. Louis, Ill.

Richard Daley, Mayor of Chicago, presents the first Lithuanian Plaza marker to Frank Savickas, Illinois State Representative. These markers will denote the xetent of Lithuanian Plaza in the Marquette Park area of Chicago, where thousands of Lithuanians reside. The presentation of the marker ends the serious campaign to have the area dedicated to the community.

Dr. Marija Gimbutas. Her story is in next column.

DR. M. GIMBUTAS RECEIVES NEW HONORS

Dr. Marija Gimbutas, Professor of Archaeology in the University of California at Los Angeles (UCLA), is praised again by one of the leading Los Angeles daily papers for her archaeological excavations in Greece and Yugoslavia.

This time it is the California Living Magazine section of the Sunday issue of Herald-Examiner (Nov. 23) that honors her with the article **Probing Civilization's Past,** written by Camilla Snyder.

Last summer at Sarajevo, Dr. M. Gimbutas unearthed a Neolithic settlement of the earliest farming cultures of Europe. Professor Gimbutas says: "We found grain on each level, we found graves, many ovens for baking bread". Some of the treasures which Dr. M. Gimbutas and her team excavated became the property of UCLA . . . Marija Gimbutas has done most of her archaeological work in northeastern Greece, Yugoslavia and Macedonia.

Almost everything found can be dated by the method of Radio-carbon dating. This method can be used to reach back as far as 60,000 years.

Concerning Professor M. Gimbutas' authorship activities, she has written five books and scores of articles all dealing with European pre-history.

It is only a great pity that her native country, so much in need of archaeological research itself, but owing to foreign domination and neglect of the studies of the Lithuanian past, is unable to have at its disposal more of the talents and labours of its eminent daughter. **A.M.**

Church of Silence

(Cont. from page 5)

Despite the extreme means used by the Soviets to suppress the Church within its Union of "so-called-Republics", the bishops, priests and faithful are constantly struggling for the survival of the traditional Faith. They are fighting with all their strength to hold on to their Faith. The big question is: how will the Faith of the second, third and fourth generations hold up in this mighty struggle.

The prayer quoted at the start of this talk was written on little scraps of waste paper that were salvaged in the Siberian slave-labor camps; the four young girls composed the prayers, bound up the scraps of paper by hand into a little prayerbook and had it smuggled into Lithuania.

This little prayerbook is proof, if proof is necessary, that a cruel master can try to kill the body of the conquered people but they can never overcome the spirit to believe and love.

Amongst the prayers for the sacrifice of the Mass, the Lithuanian girls composed the following prayer to be said during the introit: "O Lord, have mercy on those that torment us; grant to them also to know the sweetness of Your love." Even there, no hate is expressed for the cruel master.

From the Siberian Prayerbook, written by the four Lithuanian girls, we know they are constantly praying and suffering for Christ. Their hearts are not full of vengeance and hate for their cruel persecutors.

Let us pray that the prayer of the prisoner girls of Siberia may be answered, when they prayed to Our Lady of Girkalnis: "O (Blessed) Mother, look into our hearts that are sorrowing and burdened with loneliness; gaze upon our lips blue with cold and hunger. Return us to our country given us by the heavens, to the land of crosses and churches, to the land you have loved for ages. Let us again look on the pictures and the shrines, endowed with many blessings. Let us again sing the hymns of gratitude and love to the Merciful Jesus and to you, Our Mother of Mercy, who hast promised to interceed for a remission of all our faults. Amen."

Journal
People Events Places

Monsignor Joseph Karalius, pastor of St. George parish, Shenandoah, Pa., commemorated the golden anniversary of his priesthood December 20th of last year. Msgr. Karalius has been pastor of the above parish for forty years. He has been most generous to Lithuanian causes during all that time. His latest contribution has been the financing of "Introduction to Modern Lithuanian," one of the best English books on the language. Years ago he sponsored a plan for the translating of English pamphlets into Lithuanian, for which he paid at least 25 dol. The plan helped many young students and introduced them to the study of the language.

Birutė Pukelevičius, formerly of Canada and now of Chicago, Ill., was named the winner of the annual "Novel of the Year Award," sponsored by the Lithuanian daily Draugas. The thousand dollar prize was awarded her for the novel "A September Saturday" (Rugsėjo Šeštadienis). She has won a similar award in 1956 for her novel "Eight Pages" (Aštuoni Lapai). She also won the World Lithuanian Community Award in 1961 for her drama "The Golden Goose." This drama was made into a film by her and her associates.

Msgr. Joseph Miliauskas, pastor emeritus of St. Joseph parish, Scranton, Pa., commemorated the fiftieth anniversary of his ordination to the priesthood December 21st, 1969, at the Sheraton Inn.

This is quite a line-up from Pennsylvania: **Frank Katilius** elected Justice of the Peace for the Lackawanna district of Scranton; **John Mockaitis,** mayor of Duryea; **Peter Brusokas,** member of the Edwardsville city council; **Vince Bonsevicius,** city auditor of Warrior Run, and Paul Skiptunas, county collector of Warrior Run.

Msgr. James Shlikas, pastor of the Immaculate Conception parish, Sheboygan, Wisc., died Jan. 4th, in the rectory after Mass of a heart attack. Msgr. was pastor of the parish for thirty years and was raised to rank of Rt. Rev. Monsignor in 1964.

Richard O. Garbus, Holyoke Mass., was elected vice-president of Worthington Compressor and Engine International and placed in charge of engineering for the corporation.

The American Council of Learned Societies is awarding special grants for studies on Eastern European subjects, including the Baltic States, Applications for the grants should be mailed to 345 East 46th Street, New York, N. Y. (10017), before December 31, 1969.

Flickering Candle

(Cont. from page 5)

For a moment he gasped for air,. Then he shouted hoarsely: "The auction will take place as scheduled!"

Oppressive silence followed. Something unseen walked in the drawing room.

I felt that we were strangers. The two greatest strangers in the whole world. The bedraggled, unknown traveler met in the middle of an autumn field felt closer to me. The ragged beggar felt closer. But my own father was the farthest from me today, the greatest stranger.

"But, father, thirty six percent is an awful thing."

"No one forced him to borrow. Every one has a free will."

Ah, yes, a free will. What does will mean to a beggar ?

Even a bird hiding from a hawk at times flies into a room. Does a person have to kill it. The bird also flew in of its own "free will".

"But he is the seventh farmer that we are dispossessing. Why does it have to happen that way? Perhaps it would be better not to lend at all?" I added.

"Stankus kissed my hands. He needed the money."

"Yes, Stankus needed the money, because all of his buildings had burned down."

That was worse, much, much worse! . . .

Outside the wind sobbed miserably, great sorrow and fear were in the air.

Was there any honesty in the world?

There is honesty, there is! Many outstretched hands were shouting it.

There is honesty, there is!

My spirit was engulfed in a strange light, my face quivered as if buffeted about by the wind, my gaze was frozen and could not move. The flames of the candles spread out into a large circle of light. In deep silence, I felt time passing.

Then fear came upon me. A strange inner fear that grew and became stronger. I fell into an inexpressible gloom. It seemed that there just beyond the wall someone would laugh inhumanly, and I could not hold out.

The flames of the candles flickered and danced about. The wind shrieked and whistled more desolately as it steadily grew stronger.

Suddenly an unusual strong gust of wind rattled the window frames and one candle was extinguished.

I grew numb. My blood froze. The room became dark. The darkness of the night pressed closer, thickened, and a black wall of oblivion stood before me. Before me and in me there was complete oblivion, complete nothingness. It was invisible, since nothingness cannot be seen. But I felt complete extinction. I saw the spirit of death like a black veil. It was an interior vision of indescribable fury. I wanted to shout, but could not. I had no voice. It was the worst instant that a man could live through.

I began to move, raised my hand, rubbed it across my face. The furniture in the room became clearer. A narrow string of smoke curved its way upward from the extinguished candle. The smell of wax filled the room. My ears seemed to ring with distant echoes of funeral music. The remaining candles flickered faintly.

Father looked at me. His face was heavy.

I tried to stand up, but did not yet have the strength. I was silent for a moment as my consciousness steadily increased.

After some time in a voice that still shook, I said:

"Perhaps I should light the candle."

"No, it's not necessary. I'm going to bed now," my father replied calmly.

He arose and went out.

I regained my spiritual balance.

Now it seemed very strange to me that I had been moved by such a trifle.

I paced the drawing room for a long time. I tried to analyze my strange life, look at it, as it were, from the outside. I blamed this experience on frayed nerves.

And I would have forgotten all this, if not for another painful incident. That night I went to sleep with a forboding of some strange secret fear.

In the morning, while still abed, I received some bad news — father was dead. He was found stiffened in bed. Apparently he died from a sudden heart attack during the night.

All the events of the previous evening passed in review before my eyes. Father's unexpected death became still more painful and awful.

I went to town, told the pastor about father's death and asked that the bells be rung for his soul. Then I went to the bailiff and called off the auction of Stankus' farm and relinquished all claims to the debt.

Lo, I have completed my only composition, have set aside my pen and am deep in thought. Man's fate is so trivial — like a child playing on the edge of an abyss.

The Widener Library, Harvard University, sponsored a rare exhibit of Lithuanian and Latvian history and culture during the entire Christmas season. All books and exhibits were from the library files and showed many rare historical items. Valde Simis, from the Latvian community, Stase Cibienė and Vida Margaitienė, from the Lithuanian community were responsible for the choice of exhibits. All are members of the Harvard University staff.

METINIS EKUMENINIS KONCERTAS WATERBURY

Waterbury, Conn., įvykusio ekumeninio koncerto muzikai, dainininkai. Antroje eilėje iš dešinės sėdi koncerto iniciatorius komp. A. J. Aleksis, muzikė sesuo Patricija, klebonas kun. J. Vilčiauskas, choro pirm. Marcelė Andrikytė, kun V. Pranskietis iš Goshen, Conn., ir J. Samoška, rengimo komiteto pirm. Programą išpildė 60 asmenų.

Waterbury, Conn. Šv. Juozapo parapijos choras visomis galimybėmis visada kelia lietuvių vardą, ypač muzikos kultūros srityje. Tai buvo vėl įrodyta sėkmingu ekumeniniu koncertu, kuris įvyko Šv. Juozapo lietuvių bažnyčioje 1969 gruodžio 28., 4 val. popiet. Jau ketvirtas toks tarptautinis parengimas surengtas komp. A. J. Aleksio iniciatyva, talkinant parapijos chorui ir Waterbury Chapter, American Guild of Organists.

Turiningą programą (Adam, Aleksio, Bach, Benoit, Brown, Gruber, Gruodžio, Kačanausko, Luther, Saint-Saens, Salk, Yon, Byzantine and German Choral kūrinius) išpildė katalikų, ortodoksų ir protestantų muzikai ir dainininkai su vargonais, gitaromis, būgnais ir varpeliais. Chorai, solistai giedojo anglų, graikų, italų, lenkų, lietuvių, lotynų, prancūzų ir vokiečių kalbomis.

Klebonas kun. J. Vilčiauskas šiltai pasveikino koncerto dalyvius bei padėkojo kietos žiemos oro nugalėtojam —narsuoliams už gausų atsilankymą iškilmingai užbaigti šv. Juozapo parapijos įsteigimo 75 m. sukakties metus. Malonu pažymėti, kad dalyvavo buvęs parapietis dabartinis šv. Tomo parapijos klebonas kun. V. Pranskietis iš Goshen, Conn., ir daug kitų iš svetur atvykusių svečių.

Klebono kun. J. Vilčiausko žodžiais — "koncertas tai vienas iš skaisčiausių briliantų parapijos deimantinio jubiliejaus vainike."

Po koncerto šauniosios šeimininkės pavaišino programos dalyvius įvairiais lietuviškais skanumynais. Koncertui surengti nuoširdžiai talkino J. Samoška, O. Gervickienė, J. Puodžiūkaitienė, E. Anevičienė, V. ir E. Vyturiai, J. Brazauskas, J. Adomaitis, M. Gelbogienė, J. Valaitis, J. ir A. Bernetsky, L. Sulauskienė, A. ir K. Čampės, V. Vaitkus ir kiti.

Įspūdingas koncertas spinduliavo tikra kalėdine nuotaika — Dievo garbei, ir žmonių džiaugsmui. **M.A.**

Jai gyvai išmokama gyvybės apdrauda

Juzė Kudulienė

Knox, Ind. Juzė Kudulienė, LRKSA 100 kuopos narė, gyv. Route 3, Box 739, Knox, Ind. 46534, yra gimusi 1872 m. liepos 1 d.

Į LRKSA įsirašė 1919 m. rugpiūčio 1 d. 500 dolerių viso amžiaus gyvybės apdraudai. Kadangi ji pragyveno gyvybės apdraudos mirtingumo lentele nustatytus metus, tai Susiv. centras pranešė, kad jai gyvai esant išmokama pilna apdraudos suma.

Beje, tokio amžiaus narių Susiv. turi ir daugiau, tad galima džiaugtis lietuvių pažymėtinai ilgu gyvenimu ir sveikatingumu.

Sveikinam Juzę Kudulienę ir linkime viso geriausio!

Metinis 165 kp. susirinkimas

Kearny, N. J. Gruodžio 19, metiniame susirinkime perskaityti kuopos raportai, gauti iš Centro laiškai. Aptarėme daug kuopos svarbių reikalų.

Buvo ilgos diskusijos sąryšy su Susivienijimo išmokėtais dividendais (procentais.). Visi nariai buvo raginami padirbėti Susivienijimo gerovei, prirašyti naujų narių į mūsų kuopą.

Į valdybą įėjo visi buvę valdyboje nariai: pirmininkas — William Peters, vicepirmininkas — Antanas Daunoras, sekretorė Bronė Macijauskienė, 429 Highland Ave., Kearny, N. J. 07032, Telef. Code 201 — 998-6797; iždininkė Mary Gerulat.

Valdyba nutarė kuopos susirinkimus skelbti parapijos biuletenyje.

Bronė Macijauskienė,
165 kp. finansų sekretorė

Sovietai sugražino baudžiavą

Valstiečių laikraštyje rašo, kad:

"Kibyšių kolūkio nariai V. Uoslys, M. Balevičius ir B. Tenenė, negavę visuotinio žemdirbių susirinkimo išleidimo, savivališkai paliko ūkį ir įsidarbino Prienų rajono "Draugystės" kolūkyje. Apie tai Kibyšių kolūkio valdyba pranešė "Draugystės" kolūkio vadovams. Vienok, "Draugystės" kolūkio pirmininkas Br. Mincius į raštą net nesiteikė atsakyti ... "Draugystės" kolūkio valdyba su V. Uosiu, M. Balavičiumi, B. Tenene galutinai atsiskaitė rugsėjo 18 d. Nuo tos dienos "Draugystės" kolūkyje jie nebedirba. Be to, V. Uosiui, M. Balevičiui ir B. Tenenei buvo išaiškinta, kad jie į "Draugystės" ar bet kurį kitą kolūkį galės būti priimti tik gavę Varėnos rajono Kibyšių kolūkio visuotinio žemdirbių susirinkimo išleidimą".

Tas pavyzdys niekais paverčia visus aiškinimus, kad kolchozuose dirbantieji yra ūkio šeimininkai, dalininkai ar kas panašu. Iš tikrųjų, šis pavyzdys rodo tuos žmones esančius greičiau panašius į praėjusiųjų amžių baudžiauninkus, kada be dvarininko "išleidimo" jie negalėjo persikelti kitur, joks kitas dvarininkas tokių neišleistų baudžiauninkų į darbą nepriimdavo, o jei neapsižiūrėjęs ir priimdavo, tai jų pirmajam ponui pareikalavus, turėjo juos grąžinti atgal. Skirtumas dabar toks, kad vietoj dvarininko išleisti ar neišleisti turįs teisę "visuotinis žemdirbių susirinkimas", tačiau tie susirinkimai ir jų teisės daugiausia egzistuoja tik popieryje, ir jų "nutarimai" paprastai yra toki, kokius dvaro urėdas (pirmininku dabar vadinamas) pasako. (Elta)

Lietuvoje "Vagos" leidykla išleido Mariaus Katiliškio romaną "Miškais ateina ruduo", kuriame, kaip nurodo vilniškė spauda, "labai spalvingai ir sodriai piešiama prieškarinio Lietuvos kaimo buities panorama, ryškūs personažai ... Knyga išleista 25,000 egz. tiražu." (E.)

Mirė kompozitorius Vyt. Bacevičius

New York. — Š. m. sausio 15 mirė kompozitorius Vytautas Bacevičius, 64 metų amž. Palaidotas sausio 20 Cypress Hills kapinėse.

Velionis buvo gimęs 1905 m. rugsėjo 9 d., Jankuose, Šakių apskrity. 1926 m. baigė Lodzės gimnaziją ir konservaotriją; Paryžiaus konservatoriją baigė 1928 m., be, to Kauno ir Sorbonos universitetuose yra studijavęs filosofiją.

Kaip pianistas, yra koncertavęs Lietuvoje, Vakarų Europoje, Pietų Amerikoje, JAV ir k. Profesoriavo Kauno, New Yorko, Brooklyno konservatorijose. Paliko daug kūrinių pianinui, parašė muziką operai Vaidilutė ir baletui Šokių sūkury. Muzikos temomis yra rašęs lietuvių ir kitomis kalbomis. Kaune leido ir redagavo "Muzika ir teatras".

Beje, metai atgal Varšuvoje mirė velionio sesuo kompozitorė smuikininkė Gražina Bacevičiūtė.

Mirė Valentinas Bauža

A. a. V. Bauža

Detroit, Mich. 1969 metais gruodžio 8 d. Porto Rico saloje nuo širdies smūgio mirė LRKSA 265 kp. narys, sėkmingas Detroito laidotuvių direktorius Valentinas Bauža, 37 metų amžiaus.

Jo kūnas buvo parvežtas ir pašarvotas jo paties įrengtoje laidotuvių įstaigoje.

Palaidotas gruodžio 13-tą iš Šv. Antano bažnyčios Holy Sepulchre kapinėse. Šermenyse ir laidotuvėse dalyvavo daug žmonių.

Velionis buvo gimęs 1932 metais balandžio 9 d. Slavikuose, Šakių apskrity. Į šią šalį atvyko 1949 metais. Tarnavo JAV kariuomenėje. Studijavo dantisteriją, po to apsisprendė būti laidotuvių direktorium. Šis užsiėmimas jam gerai sekėsi ir į trumpą laiką įgijo didelio pasitikėjimo lietuvių ir kitataučių tarpe.

Aktyviai dalyvavo lietuvių visuomeninėje veikloje, dviejus metus jis buvo Lietuvių Bnės apylinkės sekretorium.

Liūdesy paliko žmoną Yolandą, tris dukreles, tėvą ir motiną, brolį ir seserį.

Mirtis netikėtai pakirto dar jauną šviesų susipratusį lietuvį.

Teilsis jo vėlė Viešpaty!

Šeimai, giminėms ir gausingiems draugams pareiškiame giliausią užuojautą!

Mirė Florijonas Šaliūnas

Chicago, Ill. — Š.m. sausio 25 mirė buvusio Katalikų Susivienijimo centro sekretoriaus Juozo Šaliūno jauniausias brolis Florijonas Šaliūnas (Šoliūnas), 79 metų amžiaus, gyv. 6641 S. Albany Ave., Chicago.

Palaidotas sausio 29 iš Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčios Šv. Kazimiero kapinėse.

Velionis buvo kilęs iš Vilaikių kaimo, Leipalingio parapijos, Seinų apskrities. Kaip Lietuvos kareivis, atvyko į JVtybes ir čia išgyveno 20 metų.

Paliko žmoną Anelę (Visčiūnaitę), sūnų Vladą, sūnų Joną, liet. laikraščių bendradarbį; dukteris Janiną Matulionienę ir Reginą Butkevičienę; 16 anūkų, 5 proanūkus; Lietuvoje paliko dukteris Oną ir Bronę ir jų šeimas; brolį J. B. Šaliūną, gyv. Kingston, Pa.

Velionies artimiesiems pareiškiame giliausią užuojautą!

Hudson, N. Y. 8 Sausio 30 mirė buvęs Lietuvos seimų atstovas, Darbo Federacjios lyderis, buvęs Vliko atstovas teisininkas Petras Jočys, 75 m. am.

LRKSA 270 kp., Binghamton, N. Y., valdyba 1970 m. yra tokio sąstato: Jonas Bardis —pirmininkas, Elizabeth Kuncė — iždininkė, Pranas S. Rakauskas — sekretorius, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y. 13901. Pažymėtina, kad Pr. S. Rakakauskas 270 kuopai sekretoriauja iš eilės 41-sius metus.

— **Popiežius Paulius VI-sis** paskelbė šventąja 19-jo šimtmečio ispanę vienuolę Maria Dolores Torres Acosta, slaugių ordino įsteigėją, mirusią 85 metai atgal.

Telšių mieste šiuo metu gyventojų skaičius siekia daugiau 20,000. 1959 m. gyventojų surašymo duomenimis, gyventojų šiame mieste buvo 13,000.

(E.)

Stalino duktė pykdo Kremlių

Maskva. — Sausio 21 Sovietų vyriausybė paskelbė atimanti sovietų pilietybę iš buvusio diktatoriaus Stalino dukters Svetlanos Allilujevos už smerkimą sovietinio režimo. Svetlana knygose ir pasikalbėjimuose pateikia įdomių žinių apie savo tėvo ir dabartinį režimą paremtą priespauda, žudymais ir nesiliaujančiomis intrygomis pačių partiečių tarpe. Jai toks gyvenimas virto nepakenčiamu, tad paspruko užsienin ir pasirenką JAV pilietybę.

PAGERBĖ POVILĄ DIRKĮ

Chicago, Ill. — 1969 m. Chicagiečiai veikėjai Šarkos restorano patalpose surengė pokylį pagerbti Povilą Dirkį jo 80 metų amžiaus ir 60 metų spaudos, kultūrinės ir visuomeninės veiklos sukakčių proga.

Gavo daug sveikinimų gyvu žodžiu, laiškais ir telegramom.

Kalbėjo vyskupas Vincentas Brizgys, gen. konsulas dr. Petras J. Daužvardis, gen. Dirmantas, Jonas Jasaitis ir kiti.

Sukaktuvininkas P. Dirkis nuoširdžiai padėkojo rengėjam, kalbėtojam ir visiem dalyviam.

Įžangos žodį pasakė A. Stankūnas, programą pravedė Andrius Juškevičius.

Sukaktuvininkas P. Dirkis gimė 1889 m. gruodžio 21, Vilkapievių kaime, Panevėžio valsčiuje ir apskrity. 1909 m. baigė Kauno gimnaziją; 1914 m. baigė Tifliso karo mokyklą; fronte buvo sužeistas, apie tris metus buvo austro vengrų nelaisvėje. 1918 m. grįžęs Lietuvon savanoriu stojo kariuomenėn, buvo kuopos bataliono ir pulko vado padėjėju. 1923 m. Klaipėdos kršt. atvadavimo dalyvis. 1922-24 m. lankė Lietuvos universitetą studijuodamas teisę. Ilgoką laiką tarnavo vidaus reikalų ministerijoj. Buvo Šaulių Sąjungos veikėju — Telšių, Utenos ir Zarasų rinktinių vadovu.

Nuo 1910 metų bendradarbiauja lietuvių spaudoje ir uoliai dalyvauja visuomenėj veikloj. Kelis metus bendradarbiavo "Garse" rašydamas patriotinius straipsnius. Ruošia paskaitas Chicagos Vyčiams ir kitoms organizacijoms.

Sukaktuvininkui ilgiausių metų!

Aspen, Colorado. — Sausio 22 Rocky Mountain Linijos lėktuvo katastrofoj žuvo vairuotojas ir visi keleiviai — iš viso 8 asmenys.

Santa Marta, Colombia. — Sausio 11 kryžkelėj traukiniui suvažinėjus busą, 36 asmenys žuvo, 25 sužeisti.

Phoenix, Arizona. — Sausio 14 automobilis užmušė kompozitorių Harry MacGregor, 74 m. Jis sukūrė apie 300 dainų, tarp kurių yra "When the Moon Comes Over the Mountain" ir kitos populiarios dainos. Mac Gregor buvo kilęs iš Pembroke, Mass.

LRKSA 48 kuopos susirinkimas

Cicero, Ill. — Lietuvių Katalikų Susivienijimo 48-tos kuopos narių susirinkimas įvyko 1970 m. sausio 11 d., 12:30 val. p. p. Šv. Antano parapijos mažoje salėje.

Pranešimus padarė K. Kleiva ir A. Zailskas. Pirmas pranešimas lietė naujų narių prirašymo pagyvinimą. Išdalinti Lietuvių Kat. Susivienijimo informaciniai laiškai visiems susirinkimo dalyviams, kviečiant visus prisidėti prie naujų narių prirašymo.

Antras pranešimas lietė Liet. Kat. Susivienijimo 1972 m. seimą Chicagoje. Pakviesti visi nariai aktyviai prisidėti prie seimo paruošimo ir tam lėšų sudarymo.

Aptarus asmenis, kandidatais buvo išstatyti ir į 1970 m. 48-tos kuopos valdybą išrinkti: pirmininku Kazys Kleiva, vicepirmininku Alex Zakaras, finansų sekretorium Antanas Zailskas, protokolų sekr. Aldona Zailskaitė, iždininku Blažiejus Kazlauskas, Jr., iždo globėju Antanas Gerdžiūnas, kuopos organizatorium Kazys Mickevičius.

K. Mickevičius, buvęs seimo atstovas padarė pranešimą apie 1969 m. Liet. Kat. Susivienijimo seimą. Waterbury, Conn.

Susirinkime dalyvavo per 20 narių, kurie sumokėjo nario mokesčius.

Kazys Kleiva, susirinkimo pirm.
Aldona Zailskaitė — sekr.

LRKSA 160 kuopos valdyba

Chicago, Ill. Lietuvių R. K. Susivienijimo Amerikoje 160-tos kuopos metiniame narių susirinkime, įvykusiam 1970 m. vasario 1 d., išrinkta šio sąstato kuopos valdyba 1970 metams: dvasios vadas kunigas dr. Vytautas Bagdanavičius, MIC.; pirmin. — Stasys Juras; pirmininko pavaduotojas — Kazys Ulevičius; finansų sekr. Feliksas Sireičikas, 4525 So. Rockwell Ave., Chicago, Ill. 60632; protokolų sekr. — Vytautas Rusteikis; iždininkė — Katrina Bertužienė; iždo globėjai dr. Vl. Šimaitis ir Vincas Gudaitis.

S. J.

— **Boleslovo Sitkaus,** naujojo LRKSA 89 kp. sekretoriaus, adresas: 128 Cipolla Dr., E. Hartford, Conn. 06118. Kuopai ilgus metus sekretoriavo veteranas veikėjas Juozas Leonaitis.

ELTOS redakcijos pasikeitimas

V. Rastenis, redagavęs **Eltos Informacijas** ketverius metus (1965-69), pasitraukė. Nauju faktinuoju Eltos Inf. redaktorium pradedant Nr. 24 (792), yra žurnalistas dipl. teisininkas Vytautas Alseika.

1961-1965 m., E. Inf. biuletenį leidus Vak. Europoje, Vokietijoje V. Alseika jį redagavo, gi 1965-67 m., ligi jam sugrįžus į JAV, jis redagavo ir Vliko biuletenį vokiečių kalba, Vokietijoje, "Elta Presse-Dienst".

LRKSA mirusieji nariai

A. a. Antanina Melinkaitė, 12 kp., gyv. 316 Clay Str., Ranshaw, Pa., mirė 1969 m. gruodžio 12, palaidota gruodžio 15 iš Shamokino Šv. Mykolo bažnyčios parapijos kapinėse.

A. a. Anna Vitkauskas, 222 kp., gyv. Indian Trail, Star Route Haven, Pa., mirė lapkričio 15-tą, palaidotas lapkričio 19 Mt. Olivet kapinėse.

A. a. Stasys Subačius, 20 kp., 3373 Belgrade str., Philadelphia, Pa., mirė lapkričio 3, palaidotas lapkr. 6 St. Dominic's kapinėse.

A. a. Jonas Matunis, 35 kp., 3228 Motor Str., Pittsburgh, Pa., mirė spalio 29.

A. a. Petras F. Žemgulis-Gengul. 222 kp., 3839 N. Osceola, Chicago, Ill., mirė lapkričio 10, palaidotas lapkričio 15 St. Joseph kapinėse, River Grove, Ill.

A. a. Katrina Sabaitienė, 51 kp., Port Carbon, Pa., mirė spalio 24, palaidota spalio 27 Sacred Heart kapinėse, New Philadelphia, Pa.

A. a. Antanas Kubilius, 134 kp., 113 Chestnut str., Brooklyn, N. Y., mirė spalio 16, palaidotas spalio 20 St. John's kapinėse, Woodhaven, N. Y.

A. a. Ona Tališauskienė, 198 kp. 1646 Mohawk Str., Shamokin, Pa., mirė lapkričio 6, palaidota lapkričio 10 Šv. Mykolo parapijos kapinėse.

A. a. Ona Maldeikienė, 270 kp., Binghamton, N. Y., mirė spalio 24, palaidota spalio 27 Calvary kapinėse, Johnson City, N. Y.

A. a. Jonas Lambertas, 51 kp., Broomall, Pa., mirė rugpiūčio 3, palaidotas rugpiūčio 6 Sacred Heart kapinėse, New Phila, Pa.

A. a. Ona Mikėnienė, 243 kp., Amsterdam, N. Y., mirė spalio 11.

A. a. Antonina Cichowich, 28 kp., 89 E. Broadway, Larksville, Pa., mirė gruodžio 3, palaidota gruodžio 6 St. John kapinėse, Dallas, Pa.

A. a. Kazimieras Rudaitis, 5 kp., Forest City, Pa., mirė lapkričio 13, palaidotas lapkričio 15 iš Šv. Antano bažnyčios parapijos kapinėse.

A. a. Alex Whitman, 28 kp., 18 Ryman Str., Luzerne, Pa., mirė lapkričio 10, palaidotas Kingstono šv. Marijos kapinėse, Pringle.

A. a. Kazys Banys, 41 kp., 24 Dell ave., Worcester, Mass., mirė lapkričio 3, palaidotas lapkričio 5 Notre Dame kapinėse.

A. a. Jonas G. Tubis, 141 kp., 11 Baltic str., Brockton, Mass., mirė lapkričio 16, palaidotas lapkričio 19 Kalvarijos kapinėse.

A. a. Giraldas Savickas, 142 kp., 6724 Bayliss ave., Cleveland, Ohio, mirė 1969 m. rugpiūčio 6, palaidotas rugpiūčio 9 Calvary kapinėse.

A. a. Petras Senkus, 31 kp., gyv. 701 W. Pine str., Frackville, Pa., mirė gruodžio 3, palaidotas gruodžio 6 St. Louis kapinėse.

A. a. Monica Simulienė, 11 kp., 159 Draher str., Waterbury, Conn., mirė gruodžio 7, palaidota gruodžio 10 Kalvarijos kapinėse.

A. a. Modesta Kojelytė, 163 kp., 8714 S. Winchester Str., Chicago, Ill., mirė gruodžio 12, palaidota gruodžio 15 Šv. Kazimiero kapinėse.

A. a. Ona Samulionienė, 24 kp., Minersville, Pa., mirė gruodžio 14 Šv. Marijos Viloje, Elmhurst, Pa. Palaidota gruodžio 17 iš Minersvillės Šv. Pranciškaus bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko sūnų Antaną, dukteris Mrs. Albiną Burch, Mrs. Eleną Parnell, Oną Mažeikienę ir 6 anūkus. Velionė buvo gimus Lietuvoje; Minersvillėj išgyveno apie 60 metų.

A. a. Stasys Kutulis, 105 kp., 1104 Kirkpatrick ave., North Braddock, Pa., mirė gruodžio 24, palaidotas gruodžio 27 iš Šv. Izidoriaus bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko žmoną Valeriją, dukterį Mrs. Blanche Krehely, sūnų Edvardą, 3 anūkus ir 1 proanūką.

A. a. Juozas Stankus, 2 kp., Forest City, Pa., mirė sausio 3, palaidotas sausio 6 iš Šv. Antano bažnyčios parapijos kapinėse.

A. a. Emilija Kulikauskienė, Kenosha, Wisc., mirė gruodžio 24, palaidota gruodžio 27 St. George kapinėse.

A. a. Jeronimas Kumpikis, 30 kp., Scranton, Pa., mirė gruodžio 26, palaidotas gruodžio 30 iš Šv. Juozapo bažnyčios parapijos kapinėse.

A. a. Marė Krasauskienė, 61 kp., Old Forge, Pa., mirė sausio 3, palaidota sausio 7 iš Pittstono Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse.

A. a. Juozas Petronis, 89 kp. Hartford, Conn., mirė lapkričio 29, palaidotas gruodžio 2 St. Benedict kapinėse.

A. a. Juozas .G. Bogden, 222 kp., mirė gruodžio 7, palaidotas gruodžio 11 St. Mary Magdelene kapinėse, Easton, Pa.

A. a. Motiejus Litvaitis, 222 kp., Algonac, Mich., mirė gruodžio 30, palaidotas sausio 3 Custer kapinėse.

A. a. Kastancija Mikolaitienė, 243 kp., Amsterdam, N. Y., mirė gruodžio 6, palaidota iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse.

A. a. Adomas Bundonis, 115 kp., 45 Duffield str., Brooklyn, N. Y., mirė liepos 19, palaidotas St. John's kapinėse.

A. a. St. Lalienė, 243 kp., 39 Union str., Amsterdam, N. Y., mirė lapkričio 15, palaidota iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse.

A. a. Marijona Indrūnienė, 105 kp., 108 Prospect str., E. Pittsburgh, Pa., mirė gruodžio 22, palaidota gruodžio 26 su bažnytinėm iškilmė.

MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS

Gražūs **Vytės Nemunėlio** eilėraščiai ir patrauklios **V. S. Stančikaitės** iliustracijos vaikams ir jaunimui. Išspausdinta geram popiery. Trečioji laida. Išleista "Lietuvių Dienų" leidyklos 1966 m.

Kaina $3.00.

Galima įsigyti **"Garso" administracijoj:** P. O. Box 32 (71-73 So. Washington str.), Wilkes Barre, Pa. 18703.

WYOMING KLONIO ŽINIOS

KATALIKIŠKOSIOS LIETUVOS ŠALPAI SURINKO $2,041.88

Scrantų Vyskupijos lietuvių parapijų bažnyčiose 1969 metų pabaigoje buvo pravestos aukų rinkliavos pavergtos ir persekiojamos Lietuvos tikinčiųjų šalpai. Vyskupas J. Carroll McCormick laišku paragino liet. parapijų klebonus pravesti rinkliavas ir paskyrė prelatą Joną F. Baltusevičių iždininku, kurs surinktas aukas pasiuntė Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos centrui, Brooklyn, N. Y.

Žemiau seka atskirose parapijų bažnyčiose surinktų aukų sąrašas:

1. Šv. Juozapo parap., Scranton, kleb. kun. M. C. Ožalas, surinkta 411 dol.

2. Švč. Trejybės parap., Wilkes Barre, kleb. prelatas J. F. Baltusevičius, surinkta 304 dol.

3. Šv. Marijos parap., Kingston, kl. kun. A. J. Norkūnas — 205 dol.

4. Šv. Kazimiero parap., Pittston, kl. kun. P. Ališauskas — 159 dol.

5. Šv. Petro ir Povilo parap. Hazleton, administratorius kunigas A. B. Brogus, — 142 dol.

6. Šv. Onos parap., Luzerne, kl. kun. V. A. Šimkonis — 130.43 dol.

7. Šv. Kazimiero Parapija, Lyndwood, Wilkes Barre, kl. kun. J. J. Kazlauskas — 130 dol.

8. Šv. Pranciškaus parap. Miners Mills, W. Barre, kl. kun. J. M. Truskauskas — 123 dol.

9. Šv. Juozapo parap., Duryea, kl. kun. J. J. Dastikas — 105 dol.

10. Šv. Marijos parap., Wanamie administr. kun. J. Masakowski — 85.40 dol.

11. Šv. Mykolo parapija, Scranton, kl. kun. L. L. Gilis— 67.30 dol.

12. Šv. Marijos parapija, Eynon, kl. kun. J. Stalevičius — 65.35 dol.

13. Šv. Petro ir Povilo parap., Sugar Notch, kl. kun. V. F. Žemaitis — 60 dol.

14. Šv. Juozapo (Misija), Hanover, administr. kun. J. Masakowski — 54.40 dol.

Iš viso surinkta 2,041.88 dol.

Liet. Katalikų Religinės Šalpos viceprezidentas prelatas Jonas Balkūnas parašė vyskupui McCormick laišką, kuriame organizacijos ir Lietuvos kenčiančių tikinčiųjų vardu nuoširdžiai padėkojo už leidimą pravesti rinkliavas ir už parodytą atjautimą.

Lietuvių kunigų sukaktys

Scrantų vyskupijos oficialaus organo "The Light" paskelbtom žiniom, 1970 metais šie lietuviai kunigai minės sukaktis:

Kun. Vincentas J. Nanorta—Kingston'o šv. Marijos parapijos klebonas emeritas auksinę (50 metų) kunigystės sukaktį minės š.m. liepos 18.

Sidabrines (25 m.) sukaktis minės:

Kun. Vyt. F. Žemaitis —Sugar Notch šv. Petro ir Povilo parapijos klebonas. Kunigu buvo įšvęstas 1945 m. vasario 24.

Kun. Francis L. Jaškas — kapelionas, majoras, oro laivyno jėgų bazėje, N. J., kunigu buvo įšvęstas 1945 m. gegužio 26..

Kun. Albertas Brogus —Hazletono Šv. Petro ir Povilo parapijos klebonas, kunigu įšvęstas 1945 m. gegužio 26.

— LRKSA 194 kp. sekretorė Mrs. Genevieve Dajnowski pakeitė savo adresa. Naujas adresas yra toks: 110 Schooley ave., Exeter, Pa. 18643. Reikalui esant, kreipkitės nauju adresu.

KUNIGO VYTAUTO F. ŽEMAIČIO SIDABRINĖ SUKAKTIS

KUN. V.F. ŽEMAITIS

Šių metų vasario 24 d. Sugar Notch Šv. Petro ir Povilo parapijos klebonas kun. Vytautas F. Žemaitis sulauks sidabrinės (25 m.) kunigystės sukakties.

Sukaktis bus paminėta sekmadienį, kovo 1, iškilmingomis pamaldomis Šv. Petro ir Povilo bažnyčioj ir didžiuliu banketu Freadway Inn patalpose, Rt. 315, Plains Township.

Padėkos iškilmingos mišios prasidės 11 val. ryto.

Laike Mišių giedos Kings kolegijos vyrų choras diriguojamas muziko Broniaus Voverio iš Pittston, Pa., ir solistė Helen Kosar iš Wilkes Barre.

Banketo rengimo komiteto pirmininku yra John Morris, vicepirmininkė Mrs. Yedlock, iždininkė Mrs. S. Slovoski. Valdybai talkininkauja tikietų ir kitos komisijos.

Sukaktuvininkas yra gimęs 1918 metais gegužės 12, Scranton, Pa. Sūnus Stasio ir Klementinos (Baltrušaitytės) Žemaičių, gyv. 1419 North Main St., Scranton, Pa.

Vietinę St. Thomas aukštesniąją mokyklą užbaigė 1937 metais; kolegiją užbaigė 1941 metais; kunigų Mt. St. Mary's seminariją, Emmitsburg, Md., užbaigė 1945 metais.

Kunigu įšventė vyskupas William J. Haffey Immaculate Conception bažnyčioj, Wilkes-Barre, Pa., 1945 m. vasario 24 d.

Iškilmingos primicijos įvyko sekmadienį, vasario 25 Šv. Juozapo parapijos bažnyčioje, Scranton, Pa. Per mišias asistavo klebonas prel. J. V. Miliauskas — arkikunigu, kun. J. Tribendis — diakonu, kun. A. Ališauskas — subdiakonu. Turiningą pamokslą pasakė Baltimorės Šv. Alfonso parapijos klebonas kun. dr. Liudvikas Mendelis.

Sukaktuvininkas vikaravo Kingstono Šv. Marijos parapijoje, Pittstono Šv. Kazimiero, Williamsport Šv. Bonifaco, Luzernėj Šv. Jono Nepomuceno ir Freelando Šv. Jono Nepomusceno parapijose.

Sugar Notch Šv. Petro ir Povilo parapijos klebono vietą užėmė 1966 metais spalio mėn. Čia parapija nedidelė, vienok energingo ir darbštaus klebono pastangomis bažnyčia pataisyta ir pagražinta iš oro ir vidaus, atnaujinta klebonija ir įvesta daug kitų pagerinimų.

Sukaktuvininkas iš pat jaunų dienų aktyviai dalyvauja lietuvių veikloj. Dar būdamas moksleiviu jis priklausė prie Šv.Vardo draugijos ir buvo jos sekretorium, taipgi priklausė prie Šv. Juozapo parapijos choro.

Visa Žemaičių šeima yra veiklūs Katalikų Susivienijimo nariai. Tėvas yra ilgametis 5-tos apskrities vicepirmininkas ir vietinės 30 kuopos pirmininkas; sesuo Mrs. Leokadija Donarovich ilgametė 30 kuopos finansų sekretorė, 14 metus buvo Susiv. iždo globėja ir nuo 1966 metų Pittsburgho seimo užima Susiv. iždininkės vietą. Sesuo Elzbieta yra Jėzaus Nukryžiuotojo seserų vienuolyno seselė ir buvusi kongregacijos viršininkė.

Apie sukaktuvių iškilmes bus sekančiam numery.

Sukaktuvininkui linkime ilgiausių metų ir vaisingų darbų parapijos ir liet. visuomenės naudai!

Mirė P. Margie

Vasario 2 Miami Beach, Floridoj, nuo širdies smūgio mirė įžymus Wyoming Klonio biznierius ir politikierius Peter M. Margie (Petras Margevičius), gyv. Bear Creek. Jis su žmona buvo nuvykę į Miami atostogoms. Tam pačiam Newport viešbuty buvo apsistojęs ir Scrantų šv. Juozapo parapijos klebonas emeritas prelatas J.V. Miliauskas.

Mirusiojo kūnas buvo parvežtas ir pašarvotas direktorių Kižių įstaigoje, Pittstone.

Iškilmingos laidotuvės įvyko vasario 6 iš Pittstono šv. Kazimiero bažnyčios Wilkes Barre Švč. Trejybės parapijos kapinėse.

Iškilmingas Mišias laikė prelatas J. V. Miliauskas, asistuojant kun. kl. M. C. Ožalui ir kun. Petrui Ališauskui. Sanktuarijoj meldėsi kun. V. F. Žemaitis ir kun. P. Madus. Kapinėse paskutinę benedikciją suteikė prel. J. V. Miliauskas ir kun. M. C. Ožalas.

Velionis buvo gimęs Pittstone. Jaunystėj dirbo anglies kasyklose. Pirmojo pasaulinio karo laiku tarnavo oro jėgose ir buvo fotografu. Po karo buvo Comerford teatrų kompanijos manageriu.

1937-1941 m. buvo Luzerne apskriteis prothonotaru; vieną terminą — 1944-48 buvo Pennsylvanijos valstybės senatorium. Kurį laiką leido savaitraštį "Pittston Bulletin", buvo Standard Brewing kompanijos prezidentas; sporto mecenatas.

Priklausė prie veteranų ir kitų organizacijų ir klubų.

Paliko žmoną; seseris Eleną Margie ir Mrs. Jule Young; brolius Walter ir Edward.

"Dainos" Draugijos pokylis

Sekmadienį, gruodžio 14 Paradise patalpose, Hudson, Pa., įvyko metinis "Dainos" draugijos pokylis. Pradėtas malda, kurią sukalbėjo kun. J. M. Truskauskas. Amerikos himną sugiedojo visa publika.

Pavalgius vakarienę, sekė programėlė, kurią gyvai pravedė draugijos pirmininkas James Stadulis. Jis pirmiausia pristatė visų chorų, priklausančių prie draugijos, vedėjus, būtent: Oną Mras — Kingstono Šv. Marijos parapijos; Richard Conniff — Lyndwoodo Šv. Kazimiero parapijos; Miss B. Wozniak — Miners Mills; ir muz. Jokubą Varaitį — Luzernės Šv. Onos par. (pokyly nedalyvavo).

Toliau sekė kalbos. Kun. J. M. Truskauskas priminęs, kad kas gieda — dvigubai garbina Viešpatį, pabrėžė parapinių chorų svarbų vaidmenį bažnytinių iškilmių pagražinimui ir kėlimui tautinės dvasios rengiant Lietuvių Dienų programas ir kitas pramogas.

Redaktorius Matas Zujus kalbėjo apie organizuotumo reikšmę, gyvais pavyzdžiais pavaizduodamas, ką gali nuveikti net mažos, bet gerai organizuotos grupės.

Draugijos vienas iš steigėjų ir ilgametis iždininkas muz. Jonas J. Šaučiūnas priminė svarbesnius draugijos nuveiktus darbus ir ragino, ypatingai jaunesnius narius, tęsti gražią tradiciją — rengti metines Lietuvių dienas, jų pelną skiriant naudingiems tikslams.

B. Barzilauskas solo pagiedojo kalėdinių giesmių.

Oficialią programą užbaigus malda ir Lietuvos himnu, sekė bendras visų dalyvių giedojimas populiarių lietuviškų ir angliškų kalėdinių giesmių.

"Dainos" dr-jos valdybą sudaro: kun. J. M. Truskauskas—dvasios vadas, James Stadulis — pirmin., Rikardas Jarašius—vicepirm., Agnietė Valusevičiūtė Savage — sekr., muz. Jonas J. Šaučiūnas — iždininkas, Kazys Stankevičius — iždo globėjas.

ŠV. VARDO DRAUGIJOS VALDYBA 1970

Pittstono Šv. Kazimiero parapijos Šv. Vardo draugija išsirinko naują valdybą 1970 metams: pirmininku išrinktas J. Sigman, vicepirmininku — Antanas Sobieski, finansų sekretorium — Juozas Rinkevičius, užrašų sekretorium — Frank Kedar ir iždininku — George Nagy.

Sausio 11 įvyko metiniai draugijos pusryčiai ir naujos valdybos instaliacija. Turiningą kalbą pasakė parapijos asistentas kun. P. Madus.

Draugijos moderatorius klebonas kun. Petras Ališauskas.

— **Remiantis JAV-tybių Cenzo biuro skaitlinėmis** — nuo 1952 m. iki 1968 m. vedusių dirbančių moterų skaičius beveik padvigubėjo: 1952 m. už namų ribų dirbančių žmonų skaičius siekė 8 milijonus, o 1968 m. — 15.3 mil.

RADIJO PROGRAMA TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMUI

Pennsylvanijos valstybės gubernatorius Raymond P. Shafer š.m. sausio 30 savo ofise, Harrisburg, Pa., pasirašo proklamaciją. Sėdi, žiūrint iš kairės dešinėn: Pranas J. Katilius, gub. Shafer, Vytautas Paulauskas; stovi: Adolfas Norvaiša, Leonardas Pallis, Juozas Sakalauskas, Matas Zujus.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto paskelbimo šventė Wyoming klony bus paminėta atitinkama patriotine programa sekmadienį, vasario 15, iš Wilk radijo stoties (980 kil.), Wilkes Barre, Pa.

Programa prasidės 1 v. p.p. ir tęsis iki 2-ros.

Kalbės Scrantų universiteto profesorius dr. Antanas Kučas, redaktorius Matas Zujus, nuoširdus lietuvių bičiulis, populiarus kalbėtojas, Kings kolegijos profesorius W. Francis Swingle. Gubernatoriaus Shafer išleistą proklamaciją skaitys Leonard Pallis; rezoliuciją aukštiems pareigūnams skaitys dr. Albertas J. Valibus.

Meninę programą sudarys rinktinės patriotinės dainos ir muzika.

Programą ves taikos teisėjas Pranas J. Katilius iš Scrantų.

Po atvaizdu suminėti Rengimo komiteto nariai sausio 30 buvo nuvykę į Harrisburgą, buvo priimti valstybės gubernatoriaus Raymond P. Shafer, kurs pasirašė proklamaciją paskelbiant Vasario 16 Lietuvos Nepriklausomybės Diena Pennsylvanijos valstybėje.

Vasario 15 Wyoming Klonio ir aplinkinių rajonų lietuvių visuomenė maloniai kviečiama pasiklausyt patriotinės radijo programos surengtos Lietuvos Šventės paminėjimui.

Lietuvių Moterų klubo veikla

Wyoming Klonio Lietuvių Moterų klubas gruodžio 16, Sterling viešbučio patalpose, Wilkes Barre, turėjo kalėdinę pramogą. Invokaciją sukalbėjo Mrs. J. Caffrey, Mrs. J. Chopick skaitė kalėdines pasakas angliškai, o Kazimiera Zujienė padeklamavo kalėdines minties Petro Vaičiūno eilėraštį. Kalėdinių giesmių giedojimui vadovavo Milda Casper.

Klubo pirmininkė Mrs. P. Yeager įteikė 500 dol. auką Elmhursto senelių prieglaudai. Auką priėmė sesuo Incarnata ir sesuo George.

Sausio mėnesį draugija surengė šokių vakarą, o vasario mėnesį rengia metinį banketą.

Pavyzdinga šeima

"Draugo" Nr. 11 (1970 m. sausio 14) išspausdinta tokia žinutė:

— **San Carlos, Ariz.** Šiame indėnų rezervate jau kuris laikas dirba Pat Grimailaitė kaip gailestinga sesuo. Šiemet ji kartu su savo mamyte suruošė vietos seselėms ir savo artimiesiems lietuviškas kūčias. Buvo skaitoma evangelija, laužomos plotkelės, stalas padengtas šieneliu, ant stalo 12 rūšių valgių. Kalėdų rytą Pat su savo mama padarė 150 mylių kelionę į Phoenixa, kad galėtų dalyvauti ir giedoti lietuviškose Kalėdų mišiose. Visi stebis Patricijos energija ir lietuviškumu. Ji yra 3-čios kartos lietuvaitė".

"Garso" redakcijos prierasas: Grimailų šaima yra kilusi iš Wilkes Barre, Pa. Pat (Patricijos) tėvas Grimaila, motina Ona ir seseuo Ona, dabar gyvenanti Newark, N. J. buvo veiklūs LRKSA 17 kuopos ir kitų lietuviškų organizacijų ir draugijų nariai. Malonu pastebėti, kad ir išvykę į kitas tolimas kolonijas palaiko narystę susivienijime ir pasižymi gražia veikla lietuvių tarpe.

Vercelli, Italija. — Sausio 4 iš bažnyčios lydint į kapines mirusį, ūmai į palydovų miną įvažiavo mašina — penki asmenys žuvo, 21 sužeisti. Tarp žuvusių yra kunigas. Mašinos vairuotojas teisinasi, kad jis ūmai susirgęs ir netekęs kontrolės.

MIRUSIEJI

A. a. Marijona Vernagienė, ilgametė LRKSA 6 kp. narė, gyven. dukters Mrs. A. Yeninas namuose, R. D. !, Hunlock Creek, Pa., mirė sausio 10. Pašarvota buvo direktorių Maslauskų įstaigoje, Plymouth; palaidota sausio 14 iš Lyndwoodo Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse, Muhlenburg. Velionė atvykus iš Lietuvos apsigyveno Duryea, Pa., po to 45 metus gyveno Plymouthe, o paskutinis tris metus gyveno pas dukterį. Paliko dukteris Mrs. Yeniną, Mrs. R. Krefski, Mrs. L. Conrad; sūnus Joną, Juozą, Antaną ir Alfredą, 22 anūkus ir 25 proanūkus.

A. a. Mykolas Karosa, gyv. 118 Valley Str., Exeter, mirė sausio 2; pašarvotas buvo direktorių Kižių įstaigoje, Pittston; palaidotas sausio 5 iš Pittstono šv. Kazimiero bažnyčios, parapijos kapinėse. Velionis atvykęs iš Lietuvos 55 metus gyveno Exetery. Jo žmona Margarita, buvusi LRKSA 57 kp. narė, mirė 1969 rugsėjo 22. Paliko dukterį Elzbietą Abromavičienę, sūnų Edvardą, San Diego, Calif., sūnų Joną tarnaujantį JV oro laivyne; sūnų Jurza Lietuvoje; 9 anūkus ir 11 proanūkų.

A. a. dr. Jonas G. Butkus, gyv. 15 First Ave., Broadalbin, N. Y., MIRĖ 1969 m. gruodžio 17 Albany medikalinio centro ligoninėj. Palaidotas gruodžio 19 iš Broadalbin St. Joseph bažnyčios St. Joseph kapinėse, Hagaman, N. Y. Velionis buvo gimęs 1906 m. liepos mėn. 24, Kingston, Pa. Antrojo pasaulinio karo laiku jis tarnavo medikaliniam korpuse Afrikoj, Italijoj ir Prancūzijoj. Vėliau mediciną praktikavo Amsterdam, N. Y. Priklausė prie medikalinių organizacijų. Paliko žmoną, sūnų daktarą Donald Butkų, Denver, Colorado; dukterį Cynthia, Albany, N. Y.; seserį Nataliją Butkiūtę, Kingston, Pa., ir 3 anūkus.

A. a. Juozas Berulis, LRKSA 7 kuopos narys, gyv. 323 Salem Str., West Pittston, Pa., mirė vasario 5; pašarvotas buvo direktoriaus Edwin Sites įstaigoje, Pittston; palaidotas vasario 7 iš Pittstono Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis buvo gimęs W. Pittstone ir čia išėjo aukštesniąją mokyklą. Antrojo pasaulinio karo laiku tarnavo seržantu JAV oro jėgose. Paliko žmoną (Agnieškę Jakalevičiūtę), registruotą slaugę; sūnų, 4 dukteris, 3 brolius, 3 seseris ir vieną anūką.

A. a. Julius Moskaitis, gyv. 205 Dickson str., Duryea, boro majoro Daniel Moskaičio tėvas, mirė vasario 2; palaidotas vasario 5 iš liet. Šv. Juozapo bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis iš Lietuvos atvyko 60 metų atgal ir įsikūrė Duryea miestely. Paliko žmoną, 4 sūnus, dukterį, 10 anūkų ir 2 proanūkus.

Presidential Prayer Breakfast Komiteto kvietimu, Lietuvos Atstovas ir Ponia O. Kajeckienė, š.m. vasario 5 d. dalyvavo to komiteto rengtuose pusryčiuose. Juose dalyvavo JAV Prezidentas ir Ponia R. Nixon. Pusryčiai įvyko Washington Hilton viešbutyje.

LPWŽ

Washingtonas. Saugumo departamentas paskelbė, kad nuo Vietnamo karo pradžios kautynėse žuvo virš 40 tūkstančių amerikiečių, arti 100 tūkstančių pietinio Vietnamo karių ir apskaičiuojama, kad per tą patį laiką komunistų nuostoliai užmuštais siekė arti 60 0,0 0 0 karių.

A. a. Ona Mičiulienė, 105 kp. narė, gyv. 316 Corey ave., N. Braddock, Pa., mirė sausio 9, palaidota sausio 12 iš šv. Izidoriaus bažnyčios. Paliko sūnus Joną ir Aleksandrą; brolį Joną Ramanauska, gyv. Kanadoje, seserį Uršulę Ramanauskaitę Lietuvoje, ir 4 anūkus.

"GARSO" KNYGYNO KATALOGAS

MALDAKNYGĖS

MALDŲ VAINIKĖLIS (originalinė kaina 70 centų ..... .50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais ..... .40
ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15¢. Imant nemažiau 10 egzempliorių — 10¢.

ĮVAIRAUS TURINIO

KOVOSE DĖL LIETUVOS (II-ji dalis). Parašyta gen. Stasio Raštikio. 686 pusl. Kaina nejrištais viršeliais $6.00
"MOKSLAS ir RELIGIJA", Dr. Juozo Prunskio 134 pusl. $2.00
NAUJ. TESTAMENTAS. Vertė arkiv. J. Skvireckas (minkšt. virš.) $1.50
DON KAMILIAUS MAŽASIS PASAULIS, II dalis, Giovanni Guareschi; sulietuvino A. Sabaliauskas. Išleido "Tėvų Kelias" 1956 m., 224 pusl. $2.00
SMULKIOJI TAUTOSAKA—patarlės, priežodžiai, posakiai. Surinko ir užrašė Jonas Mingirdas. Kaina $2.50

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

Marlborough's žodynas

LITHUANIAN SELF-TAUGHT PARUOŠTAS

M. Variakojytės Inkenienės

Knyga pritaikyta mokantiem angliškai ir norintiem mokytis lietuviškai. Apima rūpestingai parinktus žodžius posakius ir pašnekėsius su fonetiniu anglų kalbos ištarimu.

Kaina $1.25

Užsisakant kreipkitės į "Garso" administraciją:

P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes Barre, Pa. 18703.